

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44—Vol. XLIX.

FRIDAY 9TH NOVEMBER, 1951.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
PRICE: SIX PENCE

MORALITY IN POLITICS IS ESSENTIAL

“THERE are some who think that morality has nothing to do with politics. We do not concern ourselves with the character of our leaders. The democracies of Europe and America steer clear of any notion of morality having anything to do with politics. Bad characters are often great intellects, and they can manage certain affairs well enough by the force of their intellect. The private character of some of the leading men of the House of Commons will not bear examination. We too have often carried on our political movement in the same fashion, we did not concern ourselves with the morals of the Congress.....leaders. But.....since truth and non-violence were the sole means to be employed by the Congress to reach its goal, self-purification was necessary even in political life.....The very essence of our civilisation is that we give a paramount place to morality in all our affairs, public and private.”

—Gandhiji.

રાજકારણમાં નીતી આવશ્યક છે

કેટલાક એમ માને છે કે રાજકારણ સાથે નીતીને કશો સંબંધ નથી. આપણા નેતાઓના ચારિત્રની આપણે કશી ચિંતા કરતા નથી. યુરોપ અને અમેરીકાના પ્રબલસત્તાક રાજ્યો રાજકારણમાં નીતીને કશું સ્થાન આપતાજ નથી. ખરાબ ચારિત્રના યોગ્ય વ્યક્તિ વાર મહા હુદ્દિસાળી હોય છે અને પોતાનાં હુદ્દિ બળથી પોતાના અમુક વ્યવહારો વ્યક્તિ સારી રીતે ચલાવી શકે છે. આમની સભામાં કેટલાક અગ્રગણ્ય સભ્યોના ખાનગી ચારિત્ર તપાસી નહિ શકાય તેવાં હોય છે. આપણે પણ આપણી રાજકીય કીલ્લાસ એજ રીતે ચલાવતા આવ્યા છીએ. કેંગ્રેસ...નેતાઓની નીતીની આપણે ચિંતા નથી કરી. પરંતુ.....કેંગ્રેસને પોતાનું ધ્યેય સાધવાને સાત સત્ત્વ અને અહીસા ઉપરજ આધાર રાખવાનો હોય રાજકીય જીવનમાં પણ આત્મશુદ્ધિની જરૂર રહે છે....આપણી સંસ્કૃતીનું મુખ્ય રહસ્યજ એ છે કે આપણા સઘના ખાનગી તેમજ જાહેર વ્યવહારોમાં નીતીને આપણે સર્વોપરિ સ્થાન આપવું જોઈએ.”

—ગાંધીજી

44" Wide
CREPON—
—GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
44" Printed Georgette
Pin Spot & Floral
All Over Designs
5/6 yard

JUST UNPACKED!
Latest **SILKS & SAREES.**

- 44" OPAL GEORGETTE in all shades ... 15/6 yd.
- 44" EMBOSSED GEORGETTE Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
- 44" VELVET CHENILLE GEORGETTE 17/6 yd.
- 36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
- 36" COLOURED SATIN BEAUTE 6/11 yd.
- 36" COLOURED SATIN 3/11 yd. ALL SHADES IN STOCK.
- CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED FROCKS. EXCELLENT WORK 2/1- each.
- Sarce Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

LATEST STYLES IN MEN'S LADIES' & CHILDREN'S CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to £5/10/-

PRINTED VOILE SAREES In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44" Wide HEAVY QUALITY COLOURED GEORGETTE All shades In Stock. Special Offer 4/11 Yard.
44" Coloured Georgette with double printed border Sky-Blue & Green 6/6 Yard

Phone 33-6229. **JAYBEE SILK HOUSE** P. O. Box 5169.
39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

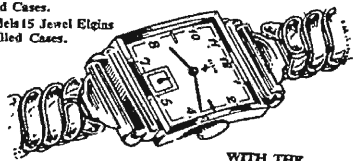
BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN FLUHELY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.
11/12 Pastora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
 31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for
 Life, Fire, Marine And Accident Business.
 Apply giving full details to:-

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,
 New India Assurance Company Limited
 74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950
 A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."
 "The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."
 "The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."
 "The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."
 "LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	exceeds	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

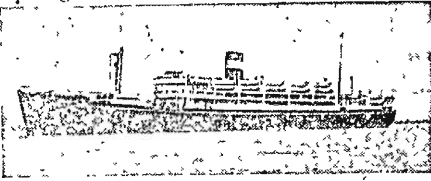
Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic
 Address:
 "RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-0-0
Second "	"	"	50-5-0
Inter-Class	"	"	33-15-0
Unberthed (Deck)	without food		20-15-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-0
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Ad. : "KARAMAT."

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેંગ્લુમ સુદ, હાઈનીંગ્લુમ સુદ, વોલ્ફરોબ, હરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ એલફ્રીડ ડેસ્ટ, છુક કેસ, ટેબલ, તકન કીકાયત બાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાભ લેવા સુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે દુબારી દેખરેખ નીચે વર્ધવાર થાય છે. તેનો રોકક હવેયા વર્ધવાર રહે છે. ગાત્ર રોકક બાવેના પ્રાઈસ શીટ મંગાવો અને વેપાર આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY

FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

AIR-INDIA

Incorporated in India.

Members of I.A.T.A.

International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI.

Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

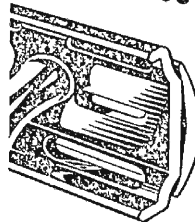
KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Ad. "KAPITANS."

SHAVING COSTS LESS

Sixpence for four blades—that's all you pay for Minora blades! And because they're made from the finest steel, they stay sharp longer, giving you more shaves, better shaves. Look for Minora blades in the red, white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44.—VOL.—XLIX

FRIDAY, 9TH NOVEMBER, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 9TH NOVEMBER, 1951

Insult To Injury

THE Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, made a statement in Durban, recently, while analyzing the census figures that 14,000 Indians had apparently entered the Union illegally within the last five years. How he came to that conclusion he alone knows. A similar statement was made previous to that by the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn. Both were, however, without any foundation. The only object in making those statements, as we have already stated, was, quite obviously, to poison the minds of the European public against the Indians.

Assuming for a moment that the statement were true it does not speak very highly of the efficiency of a very vigilant Immigration department. It could never have been done without the wholesale connivance of that department. It is surmised that the said Indians may have entered by crossing over the border between the Union and the Portuguese territory. It takes some thinking as to how even that could be possible, for they would have first had to go to Lourenco Marques or Beira by boat and a thorough examination of every passenger takes place at both these Ports by the Immigration authorities.

But this libellous hoax had to be promptly corrected and so the public is now told that an investigation followed Dr. Donges's statement and a novel theory has been found that Indians born and domiciled in the Union go outside the Union to get married and bring their wives and children to this country. We do not see much difference in bringing their wives from outside the Union or marrying within the Union. Children would be produced both ways. At any rate a comparatively small percentage of Indians domiciled in the Union do go

outside to get married and they do not do so with the intention of increasing their numbers in this country but because they cannot find suitable brides in accordance with their social and religious customs in this country. And if young men go out to fetch their brides to this country young women born in this country go out of this country for good, since, under the Immigration laws they cannot bring their husbands, who are not domiciled in this country, or their children to this country. Then assuming these people were prevented by law from going outside the Union to seek brides, what would happen? Immorality would increase, lives of the people concerned would be ruined and a bastard race would be in the making. Is this what any good government would seek to achieve? This is what the present Government is apparently seeking to achieve by its contemplated amendment to the Immigrants Regulations Act of 1913. Will democracy loving civilised White South Africa allow such a thing to happen?

Indians are surrounded by all kinds of restrictions. Whatever may appear on the surface it has been proved by eminent research workers that over seventy per cent of our people are living below bread line. The only place they can look to for their culture is India. That too is denied them since 1913, because no new Indian can enter the Union. Apartheid laws in this country preclude them from coming in contact with the European (Western) culture. So they have, as it were, to stew in their own juice and imbibe only the rottenness of the Western culture. And now it is contemplated to interfere even in their private lives! It is an insult to injury which no person with a

spark of self-respect in him could or should tolerate.

There are only two alternatives for the Indians in South Africa. Either to fight courageously unto death against the evil and thus show their worth to the civilised world or run away from this country like cowards and earn its ignominy. The third alternative is to quietly submit to all the humiliations, in which case, they will have renounced the right to receive any consideration from the civilised world and will deserve to be treated as semi-barbarians or slaves. May God guide us all in the right direction.

British Election

AN outstanding event of the last few days is the new elections in Britain. The Conservative Party headed by Mr. Winston Churchill has come into power. It is a sign of the time. All the evil forces are in the ascendancy throughout the world. War preparations are going on furiously and who knows whether Mr. Churchill, who once stoutly said that he refused to preside over the liquidation of the British Empire, is now destined to preside over the liquidation of the world. Far be it from us to wish such a thing. We wish that he may be blessed with wisest counsel to use the wisdom and courage, which he has in abundance, on the right lines to save the world from destruction. It is a hurculean task. But if the leaders who are today guiding the destiny of the world would only be more God-fearing and cease to think of their own power and prestige and lay aside all arms and threats of arms and condescend, in all humility, to reason with all the opposing powers, we have sufficient faith in God that they would still be able to bring peace to the world through negotiations without requiring to resort to force of arms. Judging from what we see in South Africa there seems to be too much of Party consciousness

instead of the great cause of peace, harmony and brotherhood of mankind, which confronts the world today. The world has passed through two most devastating wars for the realisation of those great ideals, it was said. Those ideals are, however, farther away from us than ever before and we are on the brink of yet another war. It should be quite obvious from that that these wars are not for the realisation of those ideals but for the vested interests of war-mongers, at the expense of the masses of humanity. The Conservative Party has come into power in Britain at a time of the greatest crisis the world has ever seen. It is left in its hands either to mend or end of the world.

NOTES

Non-White Doctors At Last Find House Posts

The Transvaal Provincial Administration has agreed to certain proposals which will enable three non European doctors to take up house posts at the Baragwanath Hospital, Johannesburg. They will be paid at the rate of four-fifths of the salary of European doctors. This means that the three Indian doctors, who were unable to find house jobs—a prerequisite for admission to the medical register—will be able to start work. Two of them have already applied for vacancies. The third recently found a post at the Bridgman Memorial Hospital, which is not run by the provincial authorities. The Indians graduated several months ago but were debarred from working at Baragwanath—although it is for non-European patients—because European nurses would have had to take instructions from them. The medical superintendent of Baragwanath, Dr. J. D. Allen, and the president of the South African Medical and Dental Council, Professor S. F. Oosthuizen, have tried to find them appointments and, have made certain suggestions to the Johannesburg Hospital Board. The board approved the suggestions and put them be-

fore the Provincial Administration, which has now authorised the appointments. Dr. Allen reported that it would be possible to employ the Indian doctors in the casualty department and to provide them with restroom and cloakroom facilities, separate from the European doctors. They would also have to live out, but would receive a living-out allowance. A non-European sister would be put in the casualty department. The new arrangement is temporary. The posts will be available for 12 months, while the Board "goes into the whole question." Dr. K. F. Mills, medical superintendent of the Johannesburg General Hospital, who discussed the position with the Provincial authorities, says the new scheme is "strictly in accordance with the Board's policy." It is understood that, from the end of this year, four or five posts for non-Europeans will also be made available at King Edward Hospital, Durban.

Must Fight To The Bitter End

We do not at all feel happy over this arrangement. It must wound the susceptibilities of any self-respecting person. What worth is such educational qualifications if at the end of it one has to submit to a status of a Pariah. Differentiation based on the race or colour of a person is invidious and becomes intolerable when it is given legal sanction. All enlightened people both Europeans and non-Europeans must fight against it to the bitter end.

New Apartheid By-Laws For Durban Libraries

The Durban City Council has framed new library by-laws making the Municipal Library at the City Hall for the sole and exclusive use of Europeans and the Brooke Street Library for the sole and exclusive use of non-Europeans. The section dealing with admission to the City Hall Library says that it "shall be reserved for the sole and exclusive use of Europeans, and no non-European, shall enter such Library for any purpose whatever." The only exceptions to this rule are non-European Officers or servants of the Council or any servant of any European who enter the library engaged in the performance of their duties. The Librarian may, however "in his discretion grant permission to a non-European to enter such a library for the purpose of availing himself of the facilities thereof or for any such purpose upon such conditions as he may deem fit." Similarly in the Brooke

Street Library Europeans are debarred entry.

Election Will Be Fought On Colour Issue

Mr. S. P. le Roux, Minister of Agriculture, told a meeting at Oudshoorn recently that the next general election would be fought on the Colour issue, and it was necessary for the Nasionale Party to be returned if South Africa's future was to be assured for its White races. If the Government did not get a mandate to carry into effect its policy of separation of White and Coloured, he predicted that the White people would be forced to evacuate the country—as the English had to leave Indonesia. Mr. le Roux told the meeting, states a Sapa message, that the Torch Commando, which was at the moment leading the United Party, was a strong liberal force which did not recognise any race boundaries. If the Nationalists were allowed to remain in office it would have South Africa made self-supporting in any future war. He said that at his instigation a phosphates company with a capital of £2,000,000 was being formed in the Transvaal. There was no danger of South Africa suffering a famine in food, oil, steel or iron.

Separate Representation Of Voters Act

The test case against the Separate Representation of Voters Act to test the validity of that Act was dismissed with costs by three judges in the Supreme Court, Capetown, on October 26. The case will now go to the Appellate Division. "This court is precluded from inquiring into the validity of the Act," said the Judge-President (Mr. Justice de Villiers.) This was in view of the Appellate Division's decision in the case of Ndlwana v. Hofmeyr in 1937. Mr. Justice Newton Thompson and Mr. Justice Steyn also held that the Appellate Division's decision in the other case precluded the Court from questioning the validity of the Act. The precise meaning of 'Parliament' and the true interpretation of the Statute of Westminster, said the learned Judges, could be determined only by the Appellate Division.

Mr. Justice Newton Thompson said that an Act was proved by the mere production of the printed form published by the proper authority. The Representation of Natives Act of 1936 (which was tested in the Ndlwana case) made alterations in the registration of Native voters similar to those made by the Separate Representation of Voters Act in the registration of Coloured voters. The Appellate Division's decision was given by three judges, who thereafter successively became Chief Justice of the Union, and by Sir Etienne de Villiers, also a very distinguished judge. Each Act had been duly promulgated and printed and published by the proper authority. The Appellate Division having decided that the validity of the 1936 Act could not be questioned in a court this court was bound to decide that it could not question the validity of the 1951 Act.

Union Government's Delegation At U.N.O.

A delegation of 12, headed by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, is representing the Union Government at the sixth regular session of the General Assembly of the United Nations—which began in Paris on November 6. The Union's Ambassador to the United States, Mr. G. P. Jooste, who is also South Africa's permanent representative at the United Nations Organisation is deputy leader. Other members of the delegation are Dr. L. H. Wessels (Government Law Adviser) Mr. J. R. Jordaan, deputy permanent representative at U.N.O. and Mr. A. A. M. Hamilton (of the staff of the High Commissioner in London).

India's permanent representative to the United Nations Organisation, Sir Benegal Rau, who is now in London, will, it is understood, present India's renewed complaint against South Africa over the treatment of Asiatics in the Union.

Apartheid In 'Phone Booths

Separate telephone booths for Europeans and non-Europeans have been established at the new post office which has been opened at Kempton Park near Johannesburg. The boxes are exactly alike, and stand on either side of the building.

Plea For Opportunity

For All

At the Torch Commando ceremony in Church Square, Pretoria, last week, A Braithwaite, chairman of the Pretoria branch of the Commando, said: "We members of the Torch Commando here in public solemnly dedicate ourselves with all those who have the same ideals to the service of God and our country. The Rev R. B. Mitchell, of the Presbyterian Church, Pretoria, said that men and nations needed liberty, equality and brotherhood as the mainstay of life. Liberty was a disciplined virtue, and much so-called liberty to-day was licence flourishing at the expense of others. "When men and nations bring themselves under the authority of God then, and then only, shall we see true liberty, the liberty that sees sacrifice as an essential part of life," he said. "In a forward movement in our land there is room for us all at our best. We dare not keep any of our fellow countrymen from being their best. There must be equality of opportunity."

Europeans Not As Prolific As Non Europeans

"We, the privileged European population of South Africa, do not do one tenth of what we should do for our Natives," the Hon. Justice Leslie Blackwell, K.C. is reported by the "Rand Daily Mail" to have said at the annual public dinner of the Insurance Institute of the Transvaal, at the Wanderers Club (Johannesburg) last week. "I have never in my 40 years' experience in public life known the feeling between European and non-European as bitter as it is to-day. "Lawlessness abounds in the Union to-day more than it ever did before. A Native who breaks into a house, murders the European man and rapes the European woman, is regarded as a hero, a skirmisher in the undeclared war between White and Black. "I have never known such outward evidence of prosperity in the Union as to-day. Yet I am uneasy because we are not getting immigration as we should. The natural increase of White South Africans is not sufficient. "We are a prolific people, but not as prolific as the Natives or the Indians," he said.

CAPETOWN CITY COUNCIL ON GROUP AREAS ACT

THE Cape Town City Council decided on October 25 by 21 votes to six not to actively oppose the application of the Group Areas Act to Cape Town. It adopted a recommendation that the Government should accept responsibility for the definition of areas under the Act.

"The matter was brought up in a report of the Finance Committee on the Hazendal European and non-European housing schemes.

The report stated that the National Housing Commission was prepared to recommend a loan of £69,998 provided, among other things, that the Council ensured that the scheme complied with the requirement, of the Group Areas Act.

"The Finance Committee is opposed to any suggestion that the Council should be asked to define European or non-European areas in this city," the report stated.

The Committee recommended that:

(a) The National Housing Commission be furnished once more with full details of these schemes including the plan showing the European and non-European schemes; and,

(b) That the Council endorse the committee's views and request the Government to accept responsibility for the definition of group areas under the Act, should it wish to maintain the condition under which its authority for these schemes is given.

Mr. S. Khan, MP., moved that clause (b) of the recommendation be deleted, and the following substituted: "That the Government be advised that this Council is opposed to the definition of the areas of the scheme under the Act."

He said: "This is an attempt to trick the Council into helping the Government to implement the Group Areas Act

"We have voted £1,000,000 for housing in 1951 and have not put up a single house. Every time we want to get on with the job the Government puts up some new obstacle. The pigeon-holes in the City Hall offices are becoming a morgue for housing schemes."

Mr. W. L. Young said: "For the Government to use the National Housing Commission as a method of enforcing the Act is most unjust."

Mr. C. Barnett: "We should say in effect to the Government: 'You have passed the Act, you

administer it and declare whatever areas you wish.'"

After three hours, of debate, Mr. Kahn's amendment was lost by a show of hands, and by 21 votes to six when a division was called for.

The original recommendations were then carried.

Town Clerk Explains

By voting as it did on the Group Areas Act the City Council had acknowledged that the Act was the law of the country but had disowned any responsibility for putting it into effect, the Town Clerk (Mr. M. B. Williams) told the 'Cape Argus' in an interview. The council had handed back the responsibility to the Government.

Mr. Williams said: "Nowhere does the Act say specifically that a local authority shall take any action or responsibility in carrying out a survey or applying for an area to be proclaimed, or effecting any other stage of the Act. It merely invites local authorities to co-operate.

But if, as has been intimated in the Government Press, an amendment is enacted to force local authorities to implement the Act, it will put the council to tremendous expense.

"Not only will survey maps have to be drawn up, but a house-to-house inquiry will have to be made by municipal officials to ask whether the occupants are White or non-European.

"The officials will no doubt receive black eyes for their pains."

He said the reason the council wanted the Government to take responsibility for defining areas was that the council would otherwise be blamed by its citizens, Coloured or otherwise, for causing them to be uprooted from certain areas and left to shift for themselves.

Local authorities were apparently expected to co-operate and take the lead, but there was nothing to compel them to do so.

An explanatory pamphlet from the Land Tenure Advisory Board to local authorities suggested that they were the most intimately concerned with the implementation of the Act, and were in a better position to assist than anyone else.

But there was nothing to prevent any number of persons belonging to any of the groups, or any organization, from applying for the establishment of group areas.

Local authorities would in any event be given an opportunity to state their views on the applications, but the pamphlet said, it was advisable for them to take the lead and not leave it to private persons.

If it came to forcing occupiers of a certain race to leave an area, it would not be the municipality's responsibility.

The police and the courts were responsible for enforcing the law of the country.

Cape Non-Europeans Oppose Group Areas

Six non-European organizations on the Cape Flats decided at a meeting at Lansdowne to oppose any attempt that may be made to have the Lansdowne-Crawford-Wetton area declared a White area under the Group Areas Act.

The meeting was attended by executive members of the Lansdowne Ratepayers' Society, the Heatherley Civic Association, the Wetton Ratepayers' and Tenants' Association, the Athlone, Crawford and District Traders' Association, the Lansdowne Moravian Church and the Lansdowne A.M.E. Church.

It was stated that an intensive canvass would be made among all non-Europeans to ensure that no non-European would apply to the Land Tenure Board for any part of the area to be zoned as Coloured, Malay, Indian or African, or in any way to invoke the provisions of the Act.

A resolution opposing the zoning of the area on racial lines and calling people affected by the proposal to support the campaign was adopted by the meeting.

GROUP AREAS ACT APPLIED TO CAPE PROVINCE

A PROCLAMATION in a Government Gazette Extraordinary applies occupation control under the Group Areas Act to the whole of the Cape Province from October 26. This means that from this date no change in the racial occupation of any premises may take place without a permit from the Land Tenure Advisory Board. So far occupation control has applied only to the municipal area of Fish Hoek. The area was proclaimed on September 21.

Effect Of Proclamation

An explanatory statement, issued by the chairman of the Land Tenure Advisory Board (Mr. G. F. de V. Hugo) says that the only control up to the present exercised in the Cape was in the acquisition of immovable property and the control of leases between people of different racial groups.

The control over the acquisition of properties remains in force, but

the control of leases is now replaced by control of the occupation of land and premises.

The position at the moment is, therefore, that control is being exercised over all transactions for the acquisition of property between people belonging to different racial groups and over all changes in the group character of the occupation of land and premises.

In other words, where a person of one group occupied land or premises on October 26, a person of a different group may not occupy such land or premises without a permit.

The proclamation by which sub-section 1 of section 10 of the Group Areas Act in the Cape was suspended for two years, and the proclamation by which the municipal area of Fish Hoek was declared a specified area, are repealed, says the statement.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Assn. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal Tax, Revenue Clearance Certificate And Immigration Matters.

29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

INDIANS MAY NOT GO OUTSIDE THE UNION TO GET MARRIED

LEGISLATION whereby marriages between a South African-born or domiciled Indian and an Indian outside the Union will be prevented is expected early next year in Parliament.

Immigration authorities feel that as the law stands today there is a loophole whereby an uncontrollable flow of Indians is entering the Union.

This information was given during an investigation—into the methods by which Indians were entering the Union—following a statement in Durban by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Dinges, that during the past five years approximately 14,000 illegal Indians had entered the Union an average of about 2,800 a year.

Dr. Dinges said that to tighten up the check on the numbers of the Union's population he had given special instructions to enforce the conditions of the Population Register.

Under the present immigration regulations, any Indian who has been domiciled or born in the Union may marry an Indian woman outside the Union and bring her and her, or his, children with her back to the Union

as permanent settlers. The only conditions preventing a South African Indian from doing this was when he was still married to an Indian woman in any of the Union's provinces, or when he had in any other provinces children by any other woman who was still living.

"The plan now is to have one section in Act 22 of 1913 amended. The loophole has been brought to the notice of the Minister and he has been asked to exclude Asiatics from this section," said an official.

"If legislation is enacted to this effect it will mean that no Indian divorced in the Union and with children from such a marriage may marry and bring his wife and children to the Union from outside the country and that no Indian in South Africa may marry an Indian woman outside the Union and bring her children back to the country."

There appears to be considerable support for the Minister's belief, a daily Press report, states, that the 14,000 Indians have entered the Union, by means of organised methods across the border between the Union and Portuguese East Africa.

(See leading article.)

FRANCHISE FOR 175 MILLION

MR. B. SHIVA RAO writes in 'India News' dated October 27: It is interesting to look back a little to see how rapidly India has enfranchised her population. In 1921, the total number of voters was only about seven million. In 1937, a new Constitution was devised by the British with an electorate which was expanded to include 35 million voters.

Now comes a permanent Constitution with adult suffrage for 175 million voters. Thus, in thirty years, India's electorates have expanded twenty-five fold, from seven to 175 million voters. It is not only the biggest electorate in the world today, but the rate of expansion of the electorate is without a parallel. The common man is inclined everywhere in the world to blame the Government of the day for his hardships and privations. He does not have the patience or the understanding to analyse the causes and says to himself, "for this the Government was not responsible because the factors were worldwide in their reactions; and here, the Government might have done better." It does not happen, even in countries where democratic institutions are long established.

The fact is that on the one hand we have in Asia an enormous population which was under-fed all these years and lacked the necessities of life for a decent existence. The population was taught for decades to believe that freedom from foreign rule would quickly mean better standards, more food and clothing, more housing, free education and medical amenities—in fact, all that goes to fill the term "social welfare" with meaning. Has it happened, or at least are its beginnings visible?

In a country which has been through a series of general elections, the electorate may throw out one Government and instal another in its place. But in Asia, the issue is something deeper, and more vital. A mere change of Government would not matter. But disappointment at this juncture may take the form of disillusionment. That is a real danger, namely the weakening of faith not in one set of leaders only, but in the democratic process and approach as a whole.

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

CHAMPION OF SARVODAYA SHRI VINOBA'S LIFE SKETCH

By H. M. VYAS

SHRI VINOBA BHAVE, poet, philosopher *yogi*, a versatile genius, a rare scholar, a brilliant writer and the famous disciple and associate of Gandhiji and the champion and able exponent of the "Sarvodaya" philosophy after returning to his Paunar Ashram, near Wardha, about a couple of months ago, from a walking tour in the Communist-infected area of Telangana, where he signally exemplified Milton's famous dictum, "Peace hath her victories no less renowned than war" commenced on the 12th September, another walking tour for the North India for propagating the Sarvodaya philosophy and continuing the unique experiment of the Land Gifts Mission, initiated by him in the Telangana tour.

Shri Vinoba was suddenly brought into prominence in the year 1940 when Gandhiji selected him as the first satyagrahi in the individual civil disobedience movement. That Gandhiji named Vinoba as the first satyagrahi leaving aside the well-known personalities such as Pandit Jawaharlal Nehru and the Sardar, caused not a little surprise at the time. Now that after Gandhiji's death they see how he has kept burning the torch of non-violence lighted by the Father of the Nation and is ceaselessly trying to carry the message of Sarvodaya to every nook and corner of the country by his unique technique of walking tour and heart-to-heart talks with the villagers, they appreciate Gandhiji's accuracy in evaluating his followers and justify his choice. Vinoba has fulfilled Gandhiji's expectations and manifested the potentiality of Gandhism and demonstrated its efficacy as a better alternative to Communism.

Parents And Childhood

Vinoba is the usual abbreviation of Vinayak, the name given to the hero of this sketch by his parents. He comes from a branch of the Bhave family which originally belonged to the Ratnagiri district. But his ancestors went and settled in Gagoda, a village near Pen in the Kolaba district in Maharashtra.

Vinobaji is believed to have inherited many a trait from his grand parents, Shambhuroo and Gangabai. Shambhuroo was of a retiring and other worldly disposition, and passed days and nights in the worship of the God Koteswara, the

family deity and a temple of the Bhaves. This temple was open to all irrespective of caste or creed for a day in the year. Once he conceived an idea of feeding the local Harijans, as he thought that they were the most needy persons. He brought them in the temple and fed them. This was then an act of great risk and danger. But the local Brahmins boycotted neither the temple nor Shambhuroo. He also invited a Muslim singer to sing divine songs before the deity. On being questioned by the local Brahmins about the propriety of allowing a Muslim in the temple, he replied that God did not make any distinction between man and man. All beings were His children without distinction, and equal before Him.

Shambhuroo had three sons: Narhar, Gopal and Govind. Vinoba born on the 11th September 1895, was the eldest son of Narhar, and his wife Rakhumai. Narhar was very brilliant and ambitious. But as Shambhuroo was opposed to giving English education to his children, he had to take up an appointment in Baroda at an early age. Shri Rakhumai had, besides Vinoba, three more sons and a daughter. Balkobaji and Shivaji are workers in the constructive field. The youngest brother died several years ago at a tender age.

Vinoba passed his childhood in Gagoda, which he loves very much. He spent there two months during his illness in 1935. The village had an intensely patriotic atmosphere. Vinoba used to get many nationalist papers to read. He had in his home a great many books on religion. He listened silently the discussions of elders on national affairs. All this made a deep impression on the tender and receptive mind of the boy Vinu.

His vow to remain a Brahmachari all through his life dates back to his very early boyhood. In a letter to Gandhiji recorded under date 10 2 1918 in Mahadevhai's Diary (Part-IV Gujarati Edition) he writes: "When I was ten years of age I took the vow to observe brahmacharya and serve the country." Thus his early boyhood disclosed signs of the future philosopher and saint Vinoba.

Education

After completing his primary education in Gagoda he went to Baroda for High School educa-

tion. Vinayak's passion for deep study found ample scope here in the great library of Baroda and fully availed himself of it. He seriously devoted himself to the study of religious books of saints like Jnanadev, Ekanath, Tukaram, Namdev, Ramdas, Vaman and Moropant. He also read the famous English writers such as Gibbon, Carlyle and others. The father had entertained a desire to send him for further education to Europe and with that view had asked him to opt for French as his second language. Vinoba did so, but he had an intense desire to study Sanskrit also. This he did privately at home. In the manner of a true and pledged brahmachari described in the Smriti, Vinoba voluntarily undertook strict self-discipline and imposed upon himself a course of very hard life. He denied to himself the comfort of shoes even in the hot summer, took no sweets even on rare occasions like the marriage of a near relative. Even at the time of his only sister's marriage, he sat aside and ate his usual *bhakar* and rice.

Love For Mother

Vinoba was extremely fond of his mother and the attachment grew with age. He came nearer to her and helped her in her domestic work like grinding corn. He used to tell her stories of saints and great puranic devotees. Once his mother said, "Vinya, You often speak of the Gita. But I am not able to understand its Sanskrit verses. Is there no Marathi Gita? Bring me one." This became later on an inspiration to him to translate Gita into Marathi. He has designated his Marathi translation Gita, that is, Mother Gita. It has a unique place in Marathi literature and is read by the common man in Maharashtra.

Left Home

After completing High School education, Vinoba prosecuted his studies in the college. He was in the Intermediate class when the first world war broke out. An agitation for freedom gained momentum. And Vinoba's heart became restless. The country cried for freedom and he heard the call. He was bound for Bombay to appear in the examination. But he got down on the way at Surat and proceeded directly to Bengal via the Tapti-Valley Railway. From Surat he wrote a letter to his father:

"I do not go to Bombay for examination. I go elsewhere. Wherever I shall go and whatever I shall do, please rest assured that I will not do anything against good morals."

This was the year 1915 and Vinoba was only 20. Young Vinoba went to Bengal and studied there the revolutionary movement for freedom. But he did not feel attracted to it. He returned, but not home. He had left home for ever.

Gandhiji's Darshana

From Bengal he went to Benaras, the seat of Sanskrit learning. As stated before he had a strong desire to study Sanskrit. He took meals at an annachhatra (free kitchen) and seriously plunged himself into its study.

In February 1916 Pandit Malavyaji invited Gandhiji to speak on the occasion of the opening of the Benares Hindu University. Vinobaji saw him there. Thereafter he exchanged letters with Gandhiji and asked him several questions. Gandhiji invited him to Sabarmati.

Vinoba had written several brilliant writings, such as thesis on Moropant. Before commenting his journey to go to Gandhiji he dedicated them all to the waters of the Ganges, as it were, to appear before Gandhiji with a clean slate.

(To be Continued)

P.O. Box 96,

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

APPOINTMENT OF INSPECTORS UNDER GROUP AREAS ACT

THE Government is building up a special inspectorate, with a staff of 40, to see that the provisions of the Group Areas Act are being complied with. Inspectors are given power under the Act to enter any premises whatsoever, at any time of the day or night, without previous notice, to make such examination and inquiry as may be necessary.

They may seize any books, records or other documents they may require, make extracts from such documents, and demand explanations of any entries in them. They may question, either alone or in the presence of any other person, anyone they find on the premises they are investigating or require a person to appeal before them for questioning.

People who are questioned by the inspectors are entitled to all the privileges to which a person giving evidence before a law court is entitled, and the information the inspectors obtain cannot legally be conveyed to anyone except to the Minister of the Interior or the Land Tenure Advisory Board, or to a court of law, in the event of legal proceedings.

As a nucleus for this inspectorate a Chief Inspector, Mr. J. H. de Beer, has been appointed, with headquarters in Pretoria, and an assistant to him, Mr. S. V. van Wyk.

Mr. de Beer has at present a staff of men seconded from the C.I.D.—11 operating in the Transvaal and nine in Natal.

They have been taken over from the inspectorate established to administer the Asiatic Land Tenure Act of 1916. Another 18 inspectors are soon to be appointed to take care of the Cape Province, and in due course it is intended to return all the seconded C.I.D. men to the police, and to train and appoint permanent Group Areas inspectors.

Up to the present, inter-racial charges of ownership and occupation of premises have been made subject to permit in the Transvaal Natal and the Cape Province, and a number of defined areas have been proclaimed, that is to say, property which is at

present unoccupied, but which can henceforward be owned or occupied only by members of a given racial group.

The third and final stage will be in proclamation of Group Areas in which only members of a given racial group may own or occupy property or trade.

For purposes of defining Group Areas it will be necessary for the Land Tenure Board to obtain detailed racial surveys of the areas concerned. The Board

AS YOU LIKE IT

Thus, the "Star" (Johannesburg):

TRYING to sort out the arguments for some of the Government's non-European legislation is like trying to piece together a jigsaw puzzle whose fragments are interchangeable but fail to make sense anyhow. In a Cape constituency with a strong Coloured vote Mr. Sauer asked in righteous indignation if it was fair to give Natives separate representation and deny it to the Coloured people.

"Just as plausibly he might have gone on to say that for the identical reasons it was unfair not to allow the Indians any representation at all. He stopped short of that startling proposition; but in the unaccustomed role of stout champion of non-European

says it is already in possession of a considerably volume of detailed racial maps of local authority areas for Natal and the Transvaal, and is working on those.

Some local authorities are assisting the Board by preparing further detailed surveys. But where a local authority is reluctant to do so, as has been the case in Cape Town, the Board will have to have its own surveys made—a herculean task that will take a long time, and in which the information obtained by the inspectorate will be of assistance. —"Natal Daily News."

rights he was guilty of another omission. He forgot to say what he would do when his party carried out Mr. Strydom's threat to abolish the Native representation entirely.

"Will he agree with Mr. Havenga—assuming Mr. Havenga is still of the same mind as last time—that it would be immoral to repeal the Native representation? Or will Mr. Sauer, with the same powerful logic and sense of fairplay, convince Mr. Sauer that if the Native representatives go, it will be grossly unjust not to abolish the Coloured representatives? This seems more likely.

"With a neat little two-way argument like that to play with, Mr. Sauer could prove anything."

Things In General

Mr. R. T. Chari

Mr. R. T. Chari, Secretary to the office of the High Commissioner of India in the Union, will leave shortly on transfer. His three year term of office has expired. No High Commissioner for India was appointed after Mr. R. M. Deshmukh left in 1946. Mr. Chari was the recipient of several farewell functions organised by the Indian community in his honour, in the Transvaal. Mr. Chari recently toured the Portuguese East Africa, where he was welcomed by the Indian settlers.

Mr. Chari's successor will be appointed in January. In the

meantime the Assistant Secretary Mr. Milbhora will act in his place. Mr. Chari will fly to London from Johannesburg on Thursday November 15 and after spending a few weeks in England he will sail for Bombay and thence to Delhi Mr. Chari is not going to U.N.O.

South African Wins Nobel Prize

A South African citizen, has been awarded this year's Nobel Prize for medicine. Dr. Theiler who was born in Pretoria on January 30, 1899, will receive a cash prize of 32,357 dollars and various other benefits. The Nobel com-

mittee said that he had been awarded the prize for his discoveries concerning yellow fever and methods of combating it. Dr. Theiler's discovery was made in a laboratory in New York.

Deepavali Celebrations At Ladysmith

The Hindus of Ladysmith and District assembled jointly to celebrate Deepavali under the auspices of the Ladysmith Deepavali Committee. Over 1,000 people gathered at the Athlone Theatre, Havan ceremony took place at the Sanathan Dharma Sabha Hall. The days programme held at the Athlone Theatre was open by the President Mr. G. G. Chetty. The music and songs were provided by the Prakash and Hindi Yuvak Bands. The other items of interest were dialogues, songs, music, sketches, and speeches rendered by the pupils of the Hindi Yuvak Sabha school, Gujurati Hindi School, Sanathan Dharma Sabha school, and the Ladysmith Tamil school. These schools competed for Mr. T. Riga's Floating Trophy. The Adjudicators appointed were Messrs. Gopal Cheddie, M. V. Naidoo, and D. Vithal. The trophy was won by the Hindi Yuvak Sabha School, Mr. R. T. Riga presenting the trophy on behalf of his father Mr. R. T. Riga said the purpose of presenting the trophy was to promote keen interest in venacular education and to instil into the minds of the Hindoo youth a love for their culture. Mr. Vithal Lala spoke on the significance of Deepavali. Other speakers Messrs. M. V. Naidoo, L. Sewgolam, and K. R. Singh. Mr. B. Vithal, joint secretary of the Committee, moved a vote of thanks. The day ended successfully with another presentation of a Floating Trophy by Mr. Goolab Amaldas of Colenso, for the best individual item at future Annual competitions.

FOR SALE

GENERAL DEALER'S BUSINESS Situated in Centre of Indian area of PIETERMARITZBURG, Includes, Stock-in-trade, Fixtures, Office Requisites and right to obtain long lease of first class business premises.

For further particulars apply Liquidator, P. O. Box 137, PIETERMARITZBURG.

This Week's "Short"

A QUESTION OF SIGNS

The young man set down Thelma's case under a street lamp, and spoke again on his fingers.

As the village bus gained the outskirts of the town, crawling at a snail's pace because of the fog, Thelma woke with a start, wishing she could have put off coming to see dear old gran this weekend, for it was a terrible evening. Bitingly cold with the dank blizzards that goes with fog. Thelma felt chilled to the marrow; her hands were positively numb and her fingers quite stiff as though they had gone to sleep when their owner did and were like her, not quite awake yet. She began to move them stiffly in an attempt to restore circulation, and at the same time turned her head to see fog that it was impossible to recognise any landmarks.

The life was slowly coming back into her fingers and as she clasped and unclasped them and continued to exercise them she became aware that the good-looking young man opposite her was regarding her steadfastly with a friendly yet respectfully diffident smile as though to say: "It is awful, isn't it?"

Well, it was not the time to stand on ceremony. As she returned the smile with a shy, fleeting one of her own, and then turned her head once more in a vain attempt to identify the building just looming up out of the fog, she felt the better for the friendly exchange.

It was as she turned her head again that she got the shock, for she became aware that the young man was smiling at her once more as she spelled out on his fingers, in a very competent deaf and dumb language:

"We are at the Town Hall."
Instantly, Thelma forgot herself and her own misery. Whoever would have guessed he was so handicapped? Sympathy gave her acknowledging smile a greater warmth than she realised as, glad of her own skill in finger language, thanks to gran's stone deafness, she spoke back:

"Thank you very much."
Her stop was the next one and as

she struggled with her two cases which had become wedged in the little cubby-hole on the conductor's side, someone came to the rescue. It was her friend of the bus, and as he lifted one of her cases out for her and turned to help her alight, there was a question in his eyes and in the raised brows.

He set down the case under the fogbound light of a street lamp and spoke again on his fingers.

"Yes, he is very loaded. Please permit me to help you."

In the act of shaking her head, Thelma checked herself and smiled instead and nodded.

How could she reject help from one who was carrying a burden enough without being made to feel different.

"Thank you very much," she spelled back, "I haven't far to go."

And she indicated the direction.

Carrying the lighter suitcase in one hand she laid the other lightly on his proffered arm and they set off. As they rested for a moment before taking the turning into the avenue where her grandmother lived, Thelma did a lively explanation on her fingers.

"Like little Red Riding Hood," she said, "I'm going to see my grandmother. That case is full of good things for her. That's why I'm so heavy."

He smiled charmingly and with that swift movement of the hands which she would have learned her grandmother, but for her frequent practice he spelled out:

"Then I am the wolf."
They both smiled as they went on gropingly through the increasing fog, and presently Thelma indicated a gate through which they passed, making their

way up a path until they reached a door above which hung a lighted lamp.

It was at that moment that the dog came bounding round from the back with yappings of delight and exuberant tail wagging. In his excitement he went up on his hind legs and Thelma fended him off with a firm, clear:

"Down, Rover!"

As she bent to pet and fondle him she heard the gasp from her companion and turned to see if he were nervous of the dog. He was peering at her through the fog as though she were a ghost.

"Pardon me," he said, "but I thought—I imagined—er—that you could not speak."

It was Thelma's turn to stare.

"Then you're not deaf and dumb!" she exclaimed on a note of sheer happiness and relief.

"Deaf and dumb? Certainly not! And I'm very thankful to know you are not," said the young man.

"But why, then, you suppose I was?" asked Thelma, in surprise.

"By your using your fingers to ask me whereabouts we were," he replied.

Thelma frowned.

"Why," she said, "why, my hands had gone to sleep. They were stiff and numb with the cold. I was moving my fingers to exercise them and restore circulation. Did you really suppose I would start talking to a complete stranger in a bus even if—"

But by this time they were both laughing.

"Watch," he said. And spelled out: "Where are we?" on his hands.

"Those were exactly the exercises you went through," was smitten with dismay that anyone so young and lovely—! beg your pardon, I shouldn't have said that. Anyway, I was thankful that I was talking to a young man with finger language to answer your question."

"It was that that confirmed me in thinking you were like that," she said. "How is it that you—"

He smiled down at her through the fog, patting the dog's head meanwhile. I run a club for deaf and dumb youngsters," he explained. "I'm on my way there now. But I might ask you the same."

"Dear old granny is stone deaf," said Thelma. "That's why I'm so proficient." He looked up at him, loth to say goodbye.

"Listen," he said eagerly. "We do need helpers at the club; people who can use the language of the hands. Do you think perhaps you might spare an occasional evening? It's such worthwhile work. My name's Terence Cooper, and I live—want, I think I've a card."

He took one from his pocket. "My name is Thelma," she said. "And I live at Chestnut Cottage in Maniton. I should love to give an evening a week to club work of that sort and if you will let me know, some time, a little more about it, but I really must be going now. Goodbye, I will wonder what has happened to me."

He took her hand in his and pressed it hard and even through the fog she could see how glad he looked.

Goodbye, little Red Riding Hood," he said. "Or rather au revoir," and disappeared into the fog. And somehow Thelma knew it was only an revoir.

OUR PETS

By FARMER JOHN

Bathing a Dog

Should a pet dog be bathed in winter?

IT is best not to bath a small pet dog in cold weather unless it is really necessary. If a bath is given, great care must be taken to dry the dog thoroughly, and it should be kept in warm rooms for a few hours afterwards.

Rabbit Hutches

Is it harmful for a rabbit hutch to rest on the earth, or should there be a floor?

THE hutch should certainly have a floor. It should be of wood covered with sawdust, with hay on the floor of the sleeping compartment.

For further advice, write to Farmer John, Women's Club, The Veterinary House, Farmington Street, London, E.C.4, enclosing a stamped, addressed envelope for a post reply.

Book Review

"Struggle for Equality" by P. S. Joshi, 40 Bree Street, Johannesburg. Pp. 304, 10/6. South Africa is in ferment. She is in the midst of explosive race tensions unheard of in her history. Fear has grown that she will soon be split into two hostile camps, European and non-European, and only a political miracle may save her from being involved in internecine warfare. Mr. Joshi, Indian author and journalist, records here the plight of all non-European groups, especially the Indian, in South Africa, and appeals in the name of humanity to call an immediate halt to the perilous track of apartheid. He marshals all

the facts to convince South African herrenvolkism of the error of its ways and relates the manner in which other nations of the world have attempted to solve identical problems within their borders. Mr. Joshi dreads the consequences of the operation of the Group Areas Act and other discriminatory legislation on the Indian people, and warns that to the Africans every oppressive measure is an eye-opener and an incentive to resist tyranny. "The history of Ndlambe, Tshaka and Dingaan has inspired them to action, and it would not be surprise if an African Nehru arose to lead them in their onward march to freedom,"

The book contains an appreciative foreword by Sir Maharaj Singh, Governor of Bombay, and six up-to-date, valuable appendices including the chronology of colour bar from the day Van Riebeeck landed on the shores of South Africa, and prophetic views of Mahatma Gandhi and the Rt. Hon. V. S. S. Sastry on the complicated Indian problem in South Africa, Mahatma Gandhi Memorial Fund.

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

The Jan H Hofmeyr School of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres; Y.M.C.A.'s, and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric.) or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The Next class will enrol on February 5th, 1952.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg.

BEGINNER'S COURSE IN AFRIKAANS

The External Division of the University of South Africa has now instituted a correspondence course for beginners in Afrikaans. Modern and scientific methods of instruction are used (i.e. gramophone records where necessary). No previous knowledge of the language is required.

Full particulars are obtainable from:

The Director Of External Study,
University Of South Africa,
P. O. Box 1513, PRETORIA.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

52

CONGRESS WORKING COMMITTEE DECISIONS

RESOLUTIONS on the reported contemplated amendment to the Immigrants Regulations Act, preventing Indians from marrying with persons domiciled in India and bringing the wives of such marriages to South Africa, on Expatriation, on the ultimatum to 'The Guardian' and on the Group Areas Act were passed by the Working Committee of the Natal Indian Congress, held in Durban on Sunday, October 28.

Expatriation

The resolution dealing with expatriation condemned the statement issued recently by the Head Committee of the Nationalist Party that South African citizens of Indian origin should be expatriated and that the Nationalist Party believed in compulsory expatriation.

"This statement," the resolution added, "tantamounts to the repudiation of the Capetown Agreement and the Assisted Emigration Scheme flowing out of it in that this scheme is a voluntary one. The threat of compulsion makes it even more

necessary for the Indian people to re-evaluate the Capetown Agreement.

"This meeting urges the South African Indian Congress urgently to consider the resolution passed by the Annual Conference of the Natal Indian Congress recommending the S.A.I.C. to request the Government of India not to receive any Indian who arrives in India under the Assisted Emigration Scheme."

The Guardian

The Working Committee expressed its "grave concern at the ultimatum served on 'The Guardian' by the Minister of Justice, under the Suppression of Communism Act.

"It regards this action as a direct attack on the freedom of the Press, an attack which if not opposed, can ultimately lead to the banning of all newspapers opposed to the policies of the Nationalist Government.

"In condemning the autocratic action of the Minister, this meeting calls upon all South Africans of all races to lodge their strongest protest against

this further Nationalist attack on the existing freedoms and liberties of the people."

Contemplated Amendment To Immigration Laws

The Working Committee expressed grave concern at "the press report indicating that the Government contemplates amending the Immigrants Regulations Act of 1913 in order to make marriages between South African born and domiciled Indians and Indians outside the Union invalid in South Africa.

"This meeting emphatically repudiates the suggestion that during the past five years 14,000 Indians have entered the Union illegally and regards this suggestion of the Minister of the Interior and others as a further attempt to antagonise the European people of Natal against the Indians with a view to gaining further support for the Nationalist Party's policy of expatriation and for the implementation of the Group Areas Act.

"The contemplated restriction on Indian marriages is a violation of a basic human right of

the individual and runs counter to the provisions on marriages contained in the International Declaration of Human Rights guaranteeing the individual the right of free choice of one's life partner."

The Group Areas Act

The Working Committee was of the "firm opinion that no Indians should co-operate with local authorities in creating or setting aside areas under the Group Areas Act.

"Recent events such as the move to declare Cato Manor a White area clearly indicates that the local authorities in co-operation with the Central Government are already preparing plans to define racial zones on pre-conceived notions and that the Land Tenure Board will be presented with a fait accompli.

"Under the circumstances Indian co-operation will only lead to their participation in plans which aim at their economic struglation and their co-operation will be interpreted as the Indian people's acceptance of the Group Areas Act and the principle of apartheid embodied in this Act.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA all rights reserved

To be continued

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY (PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

હિંમન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં રચાયેલું.

પુસ્તક ૪૯ સું—અંક ૪૪

શુક્રવાર તા. ૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૨.

શુક્ર નક્ષત્ર પેની.૬

“હિંમન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૯ નવેમ્બર, ૧૯૫૨.

°દાઝ્યાપર ડામ

મુદ્દા પ્રધાન ડો. ડી. વ. ડેંગીસે કુકે સમયપર ડરખાનમાં વસતી પત્રકના આંકડાનું અવલોકન કરતાં એવું નીવેદન કર્યું હતું કે, દેખાવા પરથી પાંચ વર્ષમાં ૧૪૦૦૦ હોદ્દીઓ ધુનીયનમાં ગેરકાયદે દાખલ થયા છે, એ નીહુવપર તે ફરી રીતે આંખોએ તેો જોઈ જાણે. તેવી જ માનતું નીવેદન તેમની પહેલાં ડરખાનના મેયર મી. પરસી ઝોગ્ગોને કર્યું હતું. પરંતુ બંને નીવેદનો પાયા વગરનાં હતાં. એ નીવેદનો કરવાનો એકમાત્ર રેતુ, અને આગળ જણાવી ગયા છીએ તેમ, દેખાતી રીતે, યુરોપીયનોના મનમાં હોદ્દીઓ વિરૂદ્ધ ગેર રડવાનો હતો.

સહુબર માની લોકે કે એ નીવેદન ખડું હોય તે સદા અતિ જાણુત રહેતાં ધર્મગ્રેશન ખાતાની પ્રતિક્ષા તે વધાર નાં નહિ જાણુય. એ ખાતાનાં દરખાદાર ના આંખ ગોંચામણુ લિના એ નહિ બની શકે. એવું અવુમાન કરવામાં આવ્યું છે કે ઉકત હોદ્દીઓ ધુનીયન અને પોરસુગીઝ પ્રદેશની સરદદ પરથી ધુસી ગયા હતા. એ પછુ કેમ બની શક્યું હોય એ તીચારી શકાતું નથી. કારણુ, પ્રથમ તેો તેઓને લોરેન્ડો માર્કિવંસ અથવા તેો મેરા જહાજ માર્ગે આવતું પહેલું હોય અને એ બંને બદોપર એકેએક ઉતાણની ધર્મગ્રેશન ખાતાં તરફથી બારીકાઈથી તપાસ કરવા માં આવે છે.

પરંતુ આ બદનક્ષી બરેહી મમકનું ધુરતજ નિવારણુ કરવું પડ્યું અને તેથી લોકોને હવે એમ કહેવામાં આવે રહ્યું છે કે ડો. ડેંગીસના નીવેદન આદ તપાસ કરવામાં આવી અને એક નવીન વસ્તુ રચી કાઢવામાં આવી છે કે આ દેશમાં જન્મેલા અને ડોમીસાઇલ યએલા હોદ્દીઓ લગ કરવા ધુનીયન બહાર જાય છે અને પોતાની પત્ની અને છેકરાંઓને ધુનીયનમાં દાખલ કરે છે. પોતાની પત્નીઓને બહારથી લાવે કે ધુનીયનમાં લગ કરે એ ભેષમાં અને બહુ દેર જ્ઞેતા નથી. બંને રીતે છેકરાંઓ સરખવાના હોય તે તેો સરખાવે. એ ગમે તેમ હો પરંતુ ધુની

યનમાં ડોમીસાઇલ યએલા હોદ્દીઓની બહુ થોડી સંખ્યા લગ કરવા બહાર જાય છે અને તે આ દેશમાં પોતાની વસતી વધારવાના જ ખાસ ઇરાદાથી નથી જતા, પરંતુ તેઓના ધાર્મિક અને સામાજિક રિવાજોના કારણે આ દેશમાં તેઓને લાયક કન્યાઓ નથી મળી શકતી તેથી જ જાય છે. અને ધુવાન છેકરાઓ જે કન્યાઓ લાવવા બહાર જતા હોય તેો આ દેશમાં જન્મેલી ધુવતીઓને સદાને માટે આ દેશ છોડી શકતાં પરે છે કારણુ, આ દેશના ધર્મગ્રેશન કાયદાઓની રૂએ તેઓનાથી આ દેશમાં ડોમીસાઇલ યએલા નહિ હોય તેવા પત્નીઓને કે તેઓનાં છેકરાંઓને આ દેશમાં લાવી નહિ શકાય. વળી માની લોકે કે આ લોકોને કન્યાઓ શોધવાને બહાર જવાની કાયદાથી મના કરવામાં આવે, તે શું ચાપ? આભિચાર વધે. લાગતાવળતા લોકોનું જીવન બરબાદ જાય અને વર્ણસંકર પ્રજા ઉત્પન્ન થાય. શું કોષ્ટ પછુ સારી સરકાર આવું પરિણામ જ્ઞેવા ઇચ્છે ખરી? છતાં હાલની સરકાર ૧૯૧૩ ના ધર્મગ્રેશન કાયદામાં સુચવાયેલો સુધારો લાવેતો આ વસ્તુ સાધવા ઇચ્છતી જણાય છે. શું સાઉચ આફ્રીકાની લોકશાસનપ્રિય સુધરેલી ગારી પ્રજા આ વસ્તુ થવા દેશે?

અનેક જાતના પ્રતિબંધોથી તેો હોદ્દી એ વેરાવેલા પડ્યા જ છે. ઉપરથી બલે ગમે તે જ્ઞેવામાં આવતું હોય પરંતુ એટલી વાત તે પ્રતિષ્ઠિત સંશોધકોએ સિદ્ધ કરેલી છે કે આ દેશમાં સીરોર ઉપર ટાકા હોદ્દીઓ પેટ ધુરતું આવનાર પડતા નથી. પોતાની સંસ્કૃતિને માટે તેઓ એક જ દેશ તરફ નજર કરી શકે છે અને તે હોદ છે. ૧૯૨૩ની સાલથી એ પછુ તેઓ કરી શકતા નથી કારણુ કોષ્ટ પછુ નવા હોદ્દીથી આ દેશમાં દાખલ થઈ શકાતું નથી. આ દેશના એપાટહોડના કાયદાઓના કારણે તેઓ યુરોપીયનોની (પશ્ચિમ) સંસ્કૃતિના સમાગમમાં પછુ આવી શકતા નથી. એટલે, મતલબમાં, તેઓને પોતાનાંમાજ સમૂહ પડે છે

અને પશ્ચિમ સંસ્કૃતીની બીટીઓ પ્રહણુ કરવી પડે છે. હવે તેઓના ખાનગી જીવનમાં પછુ માથુ મારવાનું યોગ્ય રહ્યું છે! આ દાઝ્યાપરનો ડામ જેના માં સ્વમાનનો છોટો પછુ હશે તેનાથી સહન નહિ થઈ શકે, નહિ કરવી જોઈએ.

સાઉચ આફ્રીકાના હોદ્દીઓની સમક્ષ બે વસ્તુઓ પસંદ કરવાની રહી છે. યા તેો આ અનિષ્ટની સામે મદોનગી થી મરણાત લગી લડવું અને સુધરેલી ધુનીયાને પોતાનું ધુર આત્મી આપવું અથવા તેો નામદની જેમ આ દેશમાંથી નહારી છુટવું અને ધુનીયામાં અપકૃતી મેળવવી. ત્રીજો માર્ગ છે યુગે મ્હોરે માનવજો સહન કરી અહિ પડી રહેવાનો. તેમ કરવાથી તેઓ સુધરેલી ધુનીયા તરફથી કંઈ પછુ ધ્યાન મેળવવા ને લાયક નહિ જાણુય અને અર્થજન્ય બની અથવા યુદ્ધમાં તરફીના વતીવને તેઓ પાત્ર દરશે ધરખર સોને સન્મતિ પક્ષે અને સન્માર્ગે દોરે.

શ્રીધનની ચુંટણી

હોલા થોડા દિવસોના અગ્રમુખ બનાવ શ્રીધનમાં યએલી નવી ચુંટણીને બની ગયો છે. મી. વીન્સટન ચર્ચીલ ના નેતૃત હેઠળ કનગરવેલીવ પક્ષ સત્તા માં આવ્યો છે. સમયનું એ એક વિનહ છે. આખા ધુનીયામાં આને અનિષ્ટ તરલા વધવા લાગ્યાં છે. યુદ્ધની તક બારીએ ઉપરપછે ચાલી રહી છે અને કોને બજાર છે કે મી. ચર્ચીલ, જેમણે એક વખત એવું કહ્યું હતું કે શ્રીધીએ સરતનતનો અંત મારા હાથથી કઢી નહી આવે, તેમને જ હાથે હવે ધુનીયા ના અંત આવવાનું સરખતું હશે કે શું? અમે એવું દરગોજ ઇષ્ટવતા નથી. અમે તે ઇષ્ટીએ છીએ કે યુદ્ધિ અને હોમન, કે જેની મી. ચર્ચીલ માં જરાએ ઉણુંપ નથી, તેનો ધુનીયા નો નાશ થતો અટકાવવામાં સદુપયોગ કરવાની ઇશ્વર તેમને સન્મતી અને શક્તી આપે. એ કાળ વળુજ કલિન છે. પરંતુ જે નેતાઓના હાથમાં આને ધુનીયાનું ભાવી રહેલું છે, તેઓ જે ઇશ્વરનો ડર રાખી પોતાની સત્તા એનોભાનો જ વિચાર કરવાનું લખે છે અને શક્તો અને શક્ત બળતી ધમકી ઓ બાહુએ યુદ્ધ એજ વિરોધી બંધો સાથે અવંત નખાવે મસલત કરે તે

અમને ઇશ્વરનામાં પુર્ણ વિશ્વાસ છે કે શક્તબળનો આધાર હીધા તીના મસલતોથી તેઓ ધુનીયામાં શાંતી રચાવી શકશે.

સાઉચ આફ્રીકામાં જે બની રહ્યું છે તે પરથી વીચારતાં એમ લાગે છે કે, શાંતી, એખલાસ અને માનવ બંધુત્વનો જે મહાન સવાલ આપણી સમક્ષ ખંડો યએલો છે તેને જ્ઞેવાને બદલે પોતાના પક્ષ તરફ અને પક્ષનું જ જ્ઞેવાની જતિ ધુનીયામાં આજે વધુ જ જ વધી ગયેલી છે. ઉપરકત મહાન આદર્શો સિદ્ધ કરવાના કહેવાતા કારણે જે ભાષકર વિનાશકારક યુદ્ધોમાંથી ધુનીયા પસાર થઈ ચુકેલી છે. છતાં એ મહાન આદર્શો તેો અગાઉ કઢી નહિ હતા તેટલા આપણાથી ધુર અલ્યા ગયા છે અને ધુનીયાને આગળે ત્રીજું યુદ્ધ આવી રહ્યું છે. તેના ઉપરથી ૨૫૯ સમગ્ર શકાડું જોઈએ કે આ યુદ્ધો ઉકત આદર્શોની સિદ્ધિને માટે નથી લડાયાં પરંતુ યુદ્ધસંતોષીઓના રચાપિન લાભોને માટે જનતાના ભોગે તે લડાયાં છે. ધુનીયાની સૌથી મહાન કસોટીને વખતે શ્રીધનમાં કનગરવેલીવ પક્ષ સત્તામાં આવ્યો છે. ધુનીયાને સુધારવી કે તેનો અંત લાવવો એ તેના હાથમાં રહ્યું છે.

નોંધ

ડરખનની લાયબ્રેરીઓમાં એપાટહોડના નવા ધારા ડરખન સીટી કાઉન્સીલે લાયબ્રેરીને લખતા નવા ધારા લડયા છે જેની રૂએ સીટી હેલમાં આવેલી યુનીવર્સીટી લાયબ્રેરી માત્ર યુરોપીયનોને માટે જ ખાસ રાખવામાં આવી છે અને યુદ્ધ રહોટીની લાયબ્રેરી નોન-યુરોપીયનોને માટે જ ખાસ રાખવામાં આવી છે. સીટી હેલ વાળી લાયબ્રેરીમાં દાખલ થવા સંબંધી કલમમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે તેનો ઉપયોગ માત્ર યુરોપીયનો કરી શકશે અને કોષ્ટ પછુ નોન-યુરોપીયન કોષ્ટ પછુ કારણસર તેમાં દાખલ થઈ શકશે નહિ. અપવાદ માત્ર એટલા રાખવામાં આવ્યો છે કે સીટી કાઉન્સીલના નોન-યુરોપીયન અમલદારો અથવા નોકરો અથવા કોષ્ટ પછુ યુરોપીયનોને નોન-યુરોપીય નોકર કામ પ્રસંગે દાખલ થઈ શકશે તેમ છતાં લાયબ્રેરીન પોતાની યુનિયુરી

થી પોતાને યોગ્ય નજીવન તે શરતે કોષ્ટ પછી નોન-યુરોપીયનને દાખલ થવા દઈ શકશે. એજ નીયમ કુદ રૂઢીટની લાયબેરિની પછી લાગુ પાડવા માં આવેલો છે.

બીન-ગેરો દાકતરોને હાઉસ સર્જન તરીકેનું છેવટે મજેલું સ્થાન

દાંસવાલ પ્રાંતિક સરકારે અચુક શરતો સ્વિકારેલી છે જેથી ત્રણ નોન-યુરોપીયન દાકતરો બેઠાનીસખર્માંની ધારોગનાયક હોસ્પીટલમાં હાઉસ સરજન તરીકે કામ કરી શકશે. તેઓને યુરોપીયન દાકતરોને મળતા પમારોનો ચારપંચમાંસ પમાર મળશે. આનો અર્થ એ થયો કે ત્રણ હોદ્દા દાકતરો જેઓને પોતાનો દાકતરી અભ્યાસ પુરો કર્યો યાદ થંધો શરૂ કર્યો પહેલાં તલાલી લેવાને હાઉસ સરજન તરીકે કામ કરવું પડે છે તે મળવાની સુરેલી આવી હતી તે દુર થઈ છે. બેએ આ પાલી નજીવનો માટે અચુક કરેલી છે અને તીબને બ્રીબનેન મેગેરીપલ હોસ્પીટલ, જે પ્રાંતિક સરકાર તરફથી ચલાવવામાં આવતી નથી, તેમાં નજીવ મળી અઇ છે. આ ત્રણ હોદ્દાઓએ ફેટલાક માસ થયાં પોતાના અભ્યાસ પુરો કર્યો હતો પરંતુ ધારોગનાયક હોસ્પીટલમાં તેઓને સ્થાન આપવામાં આવ્યું નહોતું જે કે જે હોસ્પીટલ નોન-યુરોપીયનોને માટેજ છે. કારણ એ હતું કે યુરોપીયન નસેને નોન-યુરોપીયન દાકતરોના કુકમ ઠાપવાની સુઝ હતી. ધારોગનાયકના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડો. જે. ડી. એલન અને સાથે આફ્રીકન મેડીકલ એન્ડ ટેન્સલ કોલેજીયલ પ્રેસુપ ટ્રેડિસર એસ. એ. ઉચ્ચશિક્ષાને તેઓને સ્થાન અપાવ્યું અને બેઠાનીસખર્માંની હોસ્પીટલ મોડર્ન તે અચુક સુચનાઓ કરી હતી. મોડર્ન એ સુચનાઓ સ્વિકારી પ્રાંતિક સરકાર સમક્ષ રજુ કરી હતી અને તેણે એ નીમણુક મંજુર કરી છે. ડા. એલને નજીવણું છે કે ઉપરોક્ત હોદ્દા દાકતરોને અકસ્માતના દરદીઓના ખાતામાં રાખી શકાયે અને તેઓને માટે રેટ ડમ અને કલેક ડેમો યુરોપીયન દાકતરોથી જુદા રાખવામાં આવશે. તેઓને રહેવું પછી બહાર પડશે જેને માટે તેઓને ખરચ આપવા માં આવશે. અકસ્માતના દરદીઓના ડોર્ડમાં નોન-યુરોપીય સીટર રાખવા માં આવશે. આ ગોઠવણુ કામ ચલાઉ છે. નીમણુક ધાર મહિના સાલશે અને દરમીયાનમાં મોડર્ન આખો સવાલ તપાસશે. બેઠાનીસખર્માંનવસ હોસ્પીટલના મેડીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડો. જે. એલ. બીસ, જેમણે પ્રાંતિક સરકાર સાથે આ બાબતની ચર્ચો કરી હતી, તે નજીવ છે કે આ નવી ગોઠવણુ મોડર્ન નીતીને બંધાવર અનુસાર છે. નજીવણમાં આવે છે

કે આ વર્ષની આખરીથી ડરખનની કીમ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં પણ ચાર કે પાંચ નોન-યુરોપીયન દાકતરોને માટે નજીવ યશે. અંત લગી લડાયે છુટકા

ઉપલી ગોઠવણુથી અને બંધાયે યુથી નથી થવા. કોષ્ટ પછી સ્વમાન પ્રિય માણુસની તેથી લાગણી કુપાયા વિના નહીજ રહે. એવી ફળવણીની લાટકાતની કીમિત થું છે જે તેને અંતે દરજ્જે અછુતનોજ ભોગવવાનો હોમ. માણુસની ભત્તી કે વણુના આધારે બેદ પાકેથી એ વસ્તુજ મોટી છે અને બંધાયે તેને કાપવાથી મજુબની આપવા માં આવે ત્યારે તે અસદ્ય યઇ પડે છે. સમજાવર યુરોપીયનોએ તેમજ નોન-યુરોપીયનોએ તેની સામે અંત લગી લડાયેજ છુટકા છે.

ગેરો કાળા વસ્ત્રે બગડી રહેલા સંબંધ

એન. જરડીસ વેલ્લી મ્લેકવેલ કે, સીએ બેઠાનીસખર્માં માણુક કરતાં કહ્યું હતું કે "આપણે યુરોપીયનો જેઓ આ દેશમાં સૌથી વધારે છુટો બેઠાનીએ છીએ તેઓ આપણા નેટીવો ને માટે કરવું નેછએ તેનો દસમે ભાગ પણ કરતા નથી. મારા માળીસ વર્ષના અનુભવમાં યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનો વચ્ચે નેટલી આને વર્તા રહી છે તેટલી કડવાશ મેં કરી નેછ નથી. આને ફેદી નહી હતી તેવી અચાજકતા વધી રહી છે. એક નેટીવે ઘરમાં ખાતર પાડવું, યુરોપીયનવું પુન કરવું, યુરોપીયન વીના ઉવર બળાકાર કરશે એ તેો ગેરો કાળા વસ્ત્રોના બંધરે કર્યો વગર ચાલી રહેલાં યુદ્ધમાં નેટીવોને માટે એક બંધાફૂરીની વસ્તુ ગણાય છે. બહાર થી આપણું અપાટી બલે નજીવતી દોષ, પરંતુ આપણી વસતીમાં વધારો કરવાને બહારથી વસાહતીએ નથી આવતાં એથી હું એવને છું. ગેરો વસતીમાં જે કુદરતી વધારો યઇ રહ્યો છે તે પુરતો નથી. નેટીવો અને હોદ્દા આના સંતનીના પ્રમાણુ આગળ આપણું કશી વિસાતવું નથી."

સૌને સમાન તક મળતી નેછએ ગરે બંધાકારીએ પ્રીટીયામાં ડોર્ડ કમાન્ડોના ચર્ચ સ્કવેરમાં થયેલા ધાર્મિક ઉત્સવ પ્રસંગે કમાન્ડોની પ્રીટીયાની રાખાના પ્રમુખ મી. પ્રેક્યવેલરે પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે "અમે ડોર્ડ કમાન્ડોના સભ્યો ધર્ષર ની અને આપણા દેશની સેવાના સમાન આદર્શો સેવાનાર સધળાને અમઠે સર્વેજ અપજી કરીએ છીએ. પ્રેસબીટીયીયન ચર્ચના રેવરન્ડ ચાર. મી. ગીચેલે કહ્યું કે માનવોએ અને પ્રબળીએ છુવના આધાર તરીકે સ્વતંત્રતા, સમાનતા અને બંધુલ નેછએ છે. સ્વતંત્રતા એ હિસ્તપાલન થી કેળવાયેલી શુષ છે. આને જેને

સ્વતંત્રતા કહેવામાં આવે છે તે બીલ ના ભોગે થતી સ્વચ્છતા છે. માનવી એ અને પ્રબળી બંધાયે ઉધરનીજ સત્તા સ્વિકારતા થશે ત્યારેજ આપણે સત્તા સ્વતંત્રતા નેછે શકીયું. એ સ્વતંત્રતામાં ત્યામ એ છુવનવું ખાસ અંત હશે. આપણા દેશની પ્રમતીમાં પોતાનામાં રહેલા સારામાં સારા ગુણો બહાર લાવવાને માટે સૌને માટે સ્થાન નેમ કરતાં આપણે રેકી શકતા નથી. સૌને સમાન તક આપવામાં આવવી નેછએ."

હોદ્દાઓથી લગ્ન કરવા યુનીયનની બહાર નહિ જઈ શકાય પાલામેન્ટની આવતી બેઠકમાં લાવવા ધારેલા કાયદો

પાલામેન્ટની આવતી બેઠકમાં સરકાર એવો કાયદો લાવવા ધારે છે કે જેથી સાઉથ આફ્રીકામાં જન્મેલા અને ડોમીસાઇલ થયેલા કોષ્ટ પછી હોદ્દાથી લગ્ન કરવા યુનીયનની બહાર નહિ જઈ શકાય

ઈપીએચના ખાતાના અમલદારો માને છે કે હાલ જે કાયદો છે તેમાં ધારી રહી છે. જેથી હોદ્દાઓ વગર અંકુશે સંખ્યાબંધ દાખલ યઇ રવા છે.

કુંકે યુદતપર યુલકી પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડેંગીસે ડરખનમાં બંધરે સભા માં માણુક કરતાં કહ્યું હતું કે છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં લગભગ ૧૪૦૦૦ હોદ્દાઓ ગેરકાયદે યુનીયનમાં દાખલ થયા હતા. એટલે દર વર્ષના લગભગ ૨૮૦૦ થયા. ડો. ડેંગીસે આ નિવેદનપર થી હોદ્દાઓ કેવી રીતે યુનીયનમાં દાખલ થાય છે તેની ચર્ચેલી તપાસ દરમીયાન આ હકીકત નજીવણમાં આવી હતી.

ડો. ડેંગીસે કહ્યું હતું કે યુનીયન ની વસતીની સંખ્યાપર વધારે અંકુશ યુકવા તેમણે પોપ્યુલેશન રીજરેડેશનના કાયદોનો અમલ કરવાની ખાસ સુચના આપેલી છે.

હાલના ઈપીએચના કાયદાની રૂએ કોષ્ટ પછી હોદ્દા જે યુનીયનમાં જન્મેલો હોય અથવા ડોમીસાઇલ રચેલો હોય તેનાથી યુનીયનની બહાર જઈ લગ્ન કરી શકાય છે અને પોતાની જાને અને તેના અથવા તેના પોતાના છેકરાઓને સ્થાયી વસવાટને માટે યુનીયનમાં દાખલ કરી શકાય છે.

એકજ વસ્તુ સાઉથ આફ્રીકાના હોદ્દાને આમ કરતાં અટકાય છે તે પ્રબળીએ છે અને યુનીયનના પ્રતોમાંના કોષ્ટ પછી એકમાં પરણેલો હોય અથવા કોષ્ટ પછી પ્રાંતમાં કોષ્ટ પછી બીજી સ્ત્રીથી થયેલાં તેનાં છેકરાં હોય.

સાઉથ આફ્રીકાના હાઉસને મજેલું આ વર્ષનું નોબલ પ્રાઇઝ આ વર્ષનું નોબલ પ્રાઇઝ જેવો શીવરને લખતી અને તે નોજુદ કરવાની રીતોને લખતી રીતો કરવા બંધરે સાઉથ આફ્રીકાના ડો. મેક્સ થેન્ડરને મજેલું છે. તેમને સોનાનો ચાંદ, ૩૨૩૫૭ ડોલર અને બીજી વસ્તુઓ આપવામાં આવશે. ડો. થેન્ડરે પોતા ની શોધ ન્યુકોઈની લેમેરેટરીમાં કરી હતી. ડો. થેન્ડરને જન ૧૮૯૯ના જનુઆરીની તા. ૩૦મીએ પ્રીટોરિયામાં થયો હતો.

દરે ૧૯૪૩ના ઈપીએચના કાયદાની એક કલમમાં ફેરફાર કરવાનું ધારવા માં આવ્યું છે. તેમાં રહેલી ધારીની પ્રધાનને નજીવ કરવામાં આવી છે અને મેઈસાઈલોને એ કલમમાંથી ખાતલ રાખવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે.

આવો કાયદો કરવામાં આવશે તેો કોષ્ટ પછી હોદ્દા જેણે યુનીયનમાં શરખતી મેળવેલી હશે અને તેનાં જનથી થયેલાં તેના છેકરાં કરી તેનાથી બહાર જઈ પરણી પોતાની જી અને છેકરાઓને યુનીયનમાં દાખલ કરી નહિ શકાય અને કોષ્ટ પછી સાઉથ આફ્રીકાના હોદ્દાથી કોષ્ટ બહારની જી સાથે લગ્ન કરી તેના છેકરાં યુનીયનમાં લાવી નહિ શકાય

હૈનિક અખ્યારોમાં એવા બજાર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે ૧૪૦૦૦ હોદ્દાઓ યુનીયન અને પોરસુગીઝ ઇસ્ટ આપ્રીકાની સરહદવરથી યુસી ગયેલા હોવાની પ્રધાનની માન્યતાને ધણું સમર્થન મજેલું નજીવણ છે.

(જુઓ અમારો અલેખ.)

૫૨ સુ ર જુ

—શ્રીમતી વિન્યાલકિમ પંડિત જેઓ યુનાઇટેડ રેટસ અને મેક્સીકો ખાતે ના હોદ્દાના એલચી છે તેમનાથી આવતે વર્ષે યનારી હોદ્દાને સમાન સુટબીમાં છેલ્લેવારી કરી શકાય તેટલા માટે હોદ્દા સરકારે તેમનું રાજીનામું સ્વિકારેલું છે.

—હિમાચલ પ્રદેશની પઠાહી જતીઓ, જેઓને હોદ્દાના સામા સત્તર કોષ્ટ મતાધકારીઓમાં સમાવેશ થાય છે, તેઓએ ચાલુ માસમાં બરફ પડતો હોવાથી અક્ટોબર તા. ૨૫મીએ ખાતલ આપ્યા હતા. રાજ્યના મોટાના ભાગમાં નવેમ્બર તા. ૧૬મીથી સુકુંથી થઇ ચશે અને ડીસેમ્બરમાં પુરી થશે.

રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ પર ફેપટાઉન સીટી

કાઉન્સીલ

ફેપ ટાઉન સીટી કાઉન્સિલે અક્ટોબર તા. ૨૫મીના છ વીરૂદ્ધ ૨૧ મતે રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ ફેપટાઉનને લાગુ પાડવા સામે સહાય વીરોધ નહિ કરવા નો દરખાસ્ત કર્યો. કાયદાની રૂએ લગાડી મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકારે સ્વિકારવી જોઈએ એવી બલામણુનો તેણે સ્વીકાર કર્યો. ફેબ્રુનરેલ યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન ઢાઉઝીન સ્વીકારી પરના કાષ્ટકને કમીટીના રીપોર્ટમાં એ જાણત લાવવામાં આવી હતી. રીપોર્ટમાં જણાવ્યું હતું કે નેશનલ ઢાઉઝીન કમીશન પા. ૭૯,૯૯૮ની બાબતની બલામણુ કરવા તબયાર છે, નો કાઉન્સિલ એવી ખાતરી આપે, કે યોજના રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટની જરૂરી યાત્રા અનુસાર અમલમાં મુકવામાં આવશે. રીપોર્ટ જણાવે છે કે, શહેર માં યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન લગાઓ કાઉન્સિલે મુકરર કરવા જોઈએ એવી કોઈ પણ સુચનાનો કાષ્ટકને કમીટી વીરોધ કરે છે. કમીટીએ બલામણુ કરી કે:

(અ) યુરોપીયન અને નોન-યુરોપીયન યોજનાઓ બતાવનારાના પ્લેન સ્કીન આ યોજનાઓ નેશનલ ઢાઉઝીન કમીશન સમક્ષ પુરેપુરી વીગતવાર ફરી રજૂ કરવી, અને

(બ) કાઉન્સિલે કમીટીના મતોને અનુમોદન આપતું અને સરકાર નો આ યોજનાઓ માટે પોતે સત્તા આપેલી છે તેની શરતે ટકાવી રાખવા માગતી હોય તો કાયદાની રૂએ રૂપ ઝેરીયા ઓ મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકાર નેજ ઉઠાવવા સુચવવુ.

મી. એસ. કાઉન એમ. પી. એ એવી દરખાસ્ત મુકી કે બલામણુની કલમ

(બ) કાઠી નાખવામાં આવે અને તેના બદલામાં નીચેની મુકવામાં આવે: "સરકારને એવી ખબર કરવી કે કાયદા ની રૂએ લગાડી મુકરર કરવાની પામનાનો કાઉન્સિલ વીરોધ કરે છે." તેમણે કહ્યું કે "રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ ની અમલ કરવામાં કાઉન્સિલનો સહ કાર મેળવવાની સરકારની આ એક પાછ છે. આપણે ૧૯૫૧ માં ઢાઉઝીનને માટે ૧૦ લાખ વોટ કર્યા હતા પરંતુ એક પણ ઘર હજુ બંધાયું નથી. બધારે પણ એ ઝામ આપણે હાય ધરવા જઈએ છીએ લારે સરકાર કંઈક નવી અડચણ નાખે છે."

મી. ડબ્લ્યુ. એલ. વર્ગે કહ્યું: "સરકારે નેશનલ ઢાઉઝીન કમીશનનો કાષ્ટક અમલમાં મુકવા અર્થે આ રીતે લાભ ઉઠાવવા એ અત્યંત અન્યાયી છે.

મી. સી. બારનેટ કહ્યું: "આપણે સરકારને સાફ સાફ કહી દેવું જોઈએ, કે તેમ કાયદો પસાર કર્યો છે અને તેમજ તેને અમલ કરો અને તેમને ગમે તે લગાઓ મુકરર કરો." ત્રણ કલાકની ચર્ચા બાદ મી. કાદાન ની સુધારાની દરખાસ્ત છ વીરૂદ્ધ ૨૧ મતે ઉઠી ગઇ અને મુળ બલામણુ પસાર થઇ.

ટાઉન કલાઈકે કરેલા ખુલાસો

કેપ અમલમંત્રી મુલાકાત આપતાં ટાઉન કલાઈકે મી. એમ. પી. વીલીમ્સે જણાવ્યું કે રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ પર સીટી કાઉન્સિલે જે રીતે મત આપ્યો તે મુજબ તેણે એ વસ્તુને સ્વીકાર કર્યો કે રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ દેશનો કાયદો છે પરંતુ તેનો અમલ કરવાની ફરજ જવાબદારી લેવા પોતે તબયાર નથી. કાઉન્સિલે જે જવાબદારી પાછી સરકારને સુમત કરી દીધી છે.

મી. વીલીમ્સે કહ્યું: "કાયદામાં કયાંયે એવું કહેવામાં નથી આવ્યું કે કાયદો અમલમાં મુકવાની રચનાક સત્તાએ કોઈ પણ જાતની જવાબદારી લેવી. માત્ર રચનાક સત્તાઓને સહકાર કરવાનું તે આમ જણાવે છે.

પરંતુ સરકારી અખબારોમાં સુચ વાણું છે તેમ જ કાયદો અમલમાં મુકવાની રચનાક સત્તાઓને ફરજ પાડનારો કાયદામાં સુધારો લાવવામાં આવશે તો કાઉન્સિલને મોટા ખર્ચમાં ઉતરવું પડશે જમીન આપણીના નકશાઓ તબયાર કરવા પડશે એટલું જ નહિ પરંતુ મ્યુનીસીપલ અમલદારો એ ઘેરે ઘેર ફરી તેમાં વસનારા ગોરા છે કે ખીન-ગોરા તેની તપાસ કરવી પડશે. અને તેમ કરતાં અમલદારોના કદાચ માથાં પણ બાંગરો."

તેમણે કહ્યું: "લગાઓ મુકરર કરવાની જવાબદારી સરકારે લેવાનું કાઉન્સિલ કહે છે તેનું કાયણુ એ છે કે તેમ નહિ કરે તો નાજરીકો ખીન-ગોરા તેમજ ખીન અમુક લગાઓમાંથી તેઓને ઉખેડી મુકવાનો કાઉન્સિલપર હોય મુકશે.

રચનાક સત્તાઓ પાસેથી સહકારની આશા રાખવામાં આવે છે પરંતુ તેમ કરવાની તેને ફરજ પાડનારું કર્યું નથી.

લેન્ડ ટેન્ડર એડવાઇઝરી બોર્ડ રચા નિક સત્તાઓને સુચનાઓ આપનારી એક પત્રીકો મોકલેલી છે કે કાયદાના અમલ સાથે સૌથી વીરોધ સંબંધ તેઓને રહેશે છે અને એ કાર્યમાં કોઇના પણ કરતાં વધારે મદદ તેઓ આપી શકે તેમ છે.

પરંતુ કોઈ પણ વર્ગોના લોકોની કોઈ પણ સંખ્યા અથવા તે સંસ્થા

ઓને પણ રૂપ ઝેરીયાઓ મુકરર કરવાની અરજી કરતાં કોઈ રોષી શકતું નથી. તેમ થાય તો રચનાક સત્તાઓને એ અરજીઓપર પોતાનો મત દર્શાવવાની તક તો આપવામાં આવશે જ પરંતુ એ જાણતમાં અમલદારો લેવાનું ખાનગી બંધિતઓપર છોડી દેવા કરતાં તેઓએ જ લેવું વધારે સલાહકારક ગણાશે.

અમુક જાતીના લોકોને જે અમુક લગાઓમાંથી પરાણે કાઢવાનો સવાલ આવશે તો તેની જવાબદારી મ્યુનિસિપાલિટીપર નહિ રહે. દેશના કાયદાનો અમલ કરવાનું પોલીસ અને અદાલતો પર રહેશે."

રૂપ ઝેરીયાઝ સામે કેપના નોન-યુરોપીયનોના વીરોધ

કેપ ફવેડેસની છ નોન-યુરોપીયનોની સંસ્થાઓએ લેન્સડાઉનમાં એક સભા બની લેન્સડાઉન-કેફર્ડ-વેટન લગાને રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટની રૂએ ગોરાનો

કેપને લાગુ પાડવામાં આવેલા રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટ

આ સરકારી ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી બહેરાતથી રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટની રૂએ અક્ટોબર તા. ૨૬ થી આખા કેપ પ્રાંતમાં વસવાટ ઉપર અકુશ મુકવામાં આવ્યો છે. તેનો અર્થ એ થાય છે કે એ તારીખથી જુદી જુદી જાતીના લોકો ભ્યાં વસવાટ કરતા હશે તેમાં લેન્ડ ટેન્ડર એડવાઇઝરી બોર્ડ પાસેથી પરમીટ મેળવ્યા વિના કશો ફેરફાર કરી શકાશે નહિ. અલ્બા સુધી વસવાટ ઉપરના અકુશ માત્ર પ્રીશમકના મ્યુનિસીપલ લગા પુરતોજ મુકવામાં આવ્યો હતો. એ અકુશ સપ્ટેમ્બર તા. ૨૧મીના મુકવા માં આવ્યો હતો.

બોર્ડના પ્રયુખનો ખુલાસો

લેન્ડ ટેન્ડર એડવાઇઝરી બોર્ડના પ્રયુખ મી. જી. એલ. ડી. વી. જુઓએ એક નીવેલ બહાર પાડી ખુલાસો કર્યો છે કે કેપમાં આજ સુધી માત્ર ૨૧ થયાર મીલકતો મેળવવા પર મને જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચેના લીસીપર અકુશ મુકવામાં આવ્યો હતો. મીલકતો મેળવવા પરને અકુશ કાયમ રહે છે પરંતુ લીસીપર ને અકુશ હોવા તે કાઠી નાખી હવે જમીન કે મકાનપરના વસવાટપર અકુશ મુકવા માં આવ્યો છે. એટલે આને સ્થિતિ એ છે કે જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચે મીલકત માલિકીની સમગ્ર લેવડ દેવડપર અને જમીન અને મકાન પર ના વસવાટમાં જુદી જુદી જાતી વચ્ચે થતા કંઈ પણ ફેરફારો પર અકુશ

લગા બદલે કરવાના કંઈ પણ પ્રયત્ન નો વીરોધ કરવાનો દરખાસ્ત કર્યો.

સભામાં લેન્સડાઉન રેટપેયર્સ સોસાયટી, હીયરલી સીવિક એસોસીએશન, વેટન રેટપેયર્સ એન્ડ ટેનન્ટસ એસોસીએશન, અચલોન, કોર્ડ્સ એન્ડ ડીરરીકટ ટ્રસ્ટ એસોસીએશન, લેન્સડાઉન મેયર પીયન ચર્ચ અને લેન્સડાઉન એ. એમ. ઇ. ચર્ચના પ્રતિનિધિઓ બહાર થયા હતા.

જણાવવામાં આવ્યું હતું કે કાયદા નો કોઈ પણ રીતે અમલ કરવામાં ખીન-ગોરાઓને સહકાર આપતા અટકાવવાને અને કલર્ડ, મલે, હોર્ડી કે આર્કીકને માટે કોઈ પણ લગા મુકરર કરવાની લેન્ડ ટેન્ડર બોર્ડને અરજી કરતા ખીન-ગોરાઓને રોકવાને સખત પ્રચાર કરવામાં આવશે.

જાતીબેદના ધોરણે લગાઓ પાડવા નો વીરોધ કરનારો અને લાગતા વળગતા લોકોને આ લગતમાં સખાપના ઢાકલ કરનારો દરખાસ્ત સભાએ પ્રસાર કર્યો હતો.

રહેશે. મતલબમાં અક્ટોબર તા. ૨૬ થીના કોઈ પણ જાતીનો માણસ જે જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરતો હશે તે જમીન કે મકાનમાં ખીજ જાતીના માણસથી વગર પરમીટ વસવાટ કરી નહિ શકાય. કેપના સંબંધ માં રૂપ ઝેરીયાઝ એક્ટને અમલદારો વધે માટે મોકલે રાખવાની તેમજ પ્રીશમકના મ્યુનિસીપલ લગા સંબંધ ને બહેરાત બદલ પાડવામાં આવી હતી તે રદ કરવામાં આવી છે.

વિવિધ તમાકુના વેપારમાં હોર્ડી નીચે

નંખરે જુનીયાની તમાકુની જાનરમાં હોર્ડી નીચું સ્થાન ધરાવતું થયું છે. લંડન આવેલા છેલ્લા આંકડા મુજબ હોર્ડી માત્ર સાલ પા. ૧,૦૮,૭૫,૦૦૦ની કીમતનો સાડાનવ કરોડ રતલ તમાકુ પરદેશ મોકલ્યો હતો. ગત વર્ષમાં ખીટને આપાત કરેલા ૫૧ ટકા તમાકુ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સથી ૨૦ ટકા સધર્ન રોડીસીયાથી અને ૧૨ ટકા હોર્ડી આવ્યો હતો.

બહાર રેલીફેશનના સ્થળોમાં એપાર્ટિડ

જેહાનીસમગ્રની નજીક કેમ્પટન પાર્ટની નવી પોસ્ટ ઝોનરમે સુરોપીય ના અને નોન-યુરોપીયનો માટે રેલીફેશન ના સુધ જુદાં રાખવામાં આવ્યાં છે. બને એક સરખામું છે પરંતુ મકાન ની બે વાણુએ મુકવામાં આવ્યાં છે.

વિનોબા ભાવેની જીવન રેખા

(હરીપ્રસાદ વ્યાસ, વધો)

ભારતની વિરલ વિચારી, તપોચત્રી, સાગી, નૈસર્ગિક ધર્મચારી, અબોડ સત્યાગ્રહી, સર્વોદયના સમર્થ ભાવેએ ઉત્તરની પગપાળી યાત્રા શરૂ કરીને સમગ્ર દેશનું ખાન આક્રમ્યું છે, અને લોકોના હૃદયમાં નવી આશા અને ચેતના જગાડી છે. તેવે મહાત્માની યાત્રાની રચયી હજી તાજબજ છે ત્યાં આ ખીજ યાત્રાનો આરંભ કર્યો છે.

૧૯૪૦ માં ગાંધીજીએ વ્યક્તીકત સત્યાગ્રહમાં પહેલા સત્યાગ્રહી તરીકે વીનોબાજીની પસંદગી કરી ત્યારથી તેમનું નામ દેશ વિદેશમાં પહેલીવાર બજાવતું થયું. ન્યાયહરણાલ સહૃદય કે સરદાર વલ્લભભાઈની પ્રથમ સત્યાગ્રહી તરીકે પસંદગી ન કરતાં, શ્રી. વીનોબાજીની ક્યાં કરી? તે વખતે જનતાને આથી આશ્ચર્ય થતું હતું. પણ આજે ગાંધીજીના અવસાન બાદ તેઓએ અર્હસિનાને દીપક બળતો રાખીને સર્વે દેશના મંત્રનો પ્રચાર કરીને મહાત્માજીની પસંદગીને ઉભવવલ બનાવી છે.

વીનોબાજીની અટક ભાવે છે. મુળ રતનાગીરી જીલ્લાના રહેવાસી; પણ તેમના પુર્વજે કોલાના જીલ્લાના ગાગોડા ગામે આવી વસ્યા હતા. ખેતર, ધર બાર વીગેરે ત્યાંજ વસાવ્યાં હતાં.

શંભુરાવ ભાવે વીનોબાજીના પિતા મહ અને શંભુરાવના પત્ની મંગાબાઇ, તેઓ વાઇ રહેતા. મોટા બાપનાં અને મોની બાના શુભા વિનોબાજીમાં ઉત્તરેલા દેખાય છે. શંભુરાવ વિરકટ પૃતીના હતા. સંસારમાં તેમનું મન નહોતું. તેઓ ક્રેટિથરના બકત હતા. ક્રેટિથરના ઉત્સવમાં એક દીવસ બધાને માટે તે મંદીર ખુલ્લું રાખવામાં આવે છે. શંભુરાવને તે દીવસોમાં વીચાર આવ્યો કે અરિયોને બોબનની જરૂર હોય છે અને તે વીચારને અમલમાં મુકવામાં તેઓએ દરીજનેને જમાવ્યા. આ સાહસરમ્ય કામ્ય તે જમાનામાં ગણાતું. જો કે કોઇએ શંભુરાવને બહિષ્કાર કર્યો નહોતો. તેઓનું સંગીત પર પણ પ્રીતી હતી અને તેઓ ઇચ્છતા કે ભગવાન સામે રોજ સંગીત થયું જોઇએ. વાઇમાં એક મુસ્લીમ સંગીતકાર હતા. તેઓએ તેનું સંગીત કારને મંદીરમાં બોલાવ્યો અને રોજ મહાદેવ સામે સંગીત રાજ થયું. ધર્મ્યુર્યે આવી પહોંચ્યું: “શંભુરાવ દેવ સામે મુસ્લીમને કેમ બંધાડા છા?” શંભુરાવે કહ્યું: “દેવ સામે યાને બેદ બાવ? ભગવાનને દીકું કે મુસ્લમાન નો બેદ અને. બધા જ તેના બાળકો છે અને તેની, ગોદમાં બધા જ સરખા.”

શંભુરાવને ત્રણ પુત્રો હતા. નરહર, ગોબા અને ગોવિંદ. નરહર વિનોબાજીના પિતાજી. નરહર ૬ વયના મહત્વા કાંથી અને શુદ્ધિવાન હતા. શંભુરાવ અંગ્રેજી જાણવાની વીરહ હતા તેથી

નરહરને શાળાના દેશી શિક્ષક બાદ વડોદરામાં નોકરી લેવી પડી. વીનોબાજીની માતાનું નામ રમ્યાઇ. વીનોબાજીને કુલ ચાર ભાઇઓ અને એક બેન. તેમના એક ભાઇ નાની ઉમ્મરમાંજ શુભરી ગયાં અને વીનોબાજી, બાળકો બાજી તથા શીવેબાજી ગાંધીજી સાથે જોડાઇ રચનાતમક કામ્ય કરે છે. વીનોબાજીની આસ્વાવરયા ગાંગોદામાં વીતી. તેમને તે ગામ ધણું જ પ્રીય છે. ૧૯૩૫ માં અમરે તેઓ ખીમર થયા હતા ત્યારે આરામ માટે તેઓ તે ખાલ્ય રમરજીના ગામમાં રોકાયા હતા. તેમના ધરનું વાતાવરણ રાષ્ટ્રીય હતું. ૧૯૦૫ માં બંગલોનની ચળવળ વખતે તેની પ્રેરણા માતા પાસેથી મળી છે. કુટુંબીઓ રસથી તેનો અભ્યાસ કરતાં અને, ચચાઓ થતી. આથી બાળ વીતુ ઉપર તેની અસર પડી.

એક બેનના લગ્નમાં પણ, ધણો આમહ છતાં, તેમણે મિશામ ન લીધું. “આરૂ રોજનું સાદું ખાવાતું મને આપો” એવું તેમનું વેદ વાક્ય હતું.

આઉ પ્રેમ વિનોબાજી જેમ જેમ મોટા થયા તેમ તેમ માતાની વધુ અને વધુ નજીક જતા અમા. માતા સાથે જળવા બેસતા અને ધાર્મીક વાતો કરતા. એકવાર તેમની માએ કહ્યું: “વિતુ તું જે ગીતા ગીતા કહે છે તેના સંસ્કૃત શ્લોકોને સમજતા નથી. મરાઠી ગીતા હોય તો મને લાવી દે.” “વીનોબાજીએ મરાઠીમાં પોતે જ “ગીતાજી” ગીતા આપ, આઇ એટલે માતા-લખી છે. તેની પ્રેરણા માતા પાસેથી મળી છે. શુદ્ધવ્યાગ હાઇ-સ્કૂલની ફેળવણી પુરી કરીને

શ્રી. વિનોબા ભાવે

વીનોબાજીને જન્મ ૧૮૯૫ ની ૧૯ મી સપ્ટેમ્બરે થયો. ૧૦ વર્ષની બાળ વયે જ તેમને ન પરજીવાનો સંકલ્પ કર્યો અને તેને વળગી રચા. અને તેમને મોલાવતી હતી. વીનોબાજી તે યત દેશસેવા માટે જ લીધું હતું. પ્રાથમિક શિક્ષણ પૂરું થતાં વધુ અભ્યાસ માટે તેઓ વડોદરા આવ્યા. વડોદરાના વાંચનાલયમાંથી તેઓ સંત ચરિત્રો લાવી વાંચતા. લગભગ બધા જ સંતોના ચરિત્રો તેઓએ વાંચ્યાં છે. પશ્ચીમના સારા લેખકોના પુસ્તકો પણ તેઓ વાંચતા છતાંદાસ. તત્ત્વજ્ઞાન, ગણિત તેઓને ઘણા પ્રીય હતાં. તેમના પિતાજીની ઇચ્છા તેમને યુરોપ બંધવા નોકસવાની હતી. તેથી તેમને ખીજ બાપા તરીકે ફ્રેન્ચ લેકાડારી હતી. “પણ વીનોબાજીને સંસ્કૃત પ્રિય હતી તેથી ઘેરે તેઓ સંસ્કૃત શીખતા. જ્ઞાન સાથે જીવન સંપત્તિ અને કલ્પ બનાવવાની પંથુ તેઓ કાળજી રાખતા. તેઓ કહી પત્રમાં કહ્યું પડેરતા નહીં. ગળપથુ કહી લે નહીં. તેમના એકના

વીનોબાજી મોલેજનાં જવા લાગ્યા. પહેલું મહા લુદ રાજ થયું. દેશમાં આઝાદીની ચળવળ શરૂ થઇ. આઝાદી તેમને મોલાવતી હતી. વીનોબાજી ઇ-ટરમાં હતા. હૃદયમાં ગ્રમકા શરૂ થયો. પરીક્ષા આપવા તેઓ મુંબઇ જવા નિકળ્યા. પરંતુ મુજ રહેરને જ ઉતરી પડી ત્યાંથી બંગાળ જવા વીચાર્યું અને પિતાજીને પત્ર લખ્યો: “પરીક્ષા માટે હું જવા નથી. ખીજો જાઉં છું. હું ગમે ત્યાં જઈ અને ગમે ત્યાં રહીશ પણ મારે હાથે અનૈતિક કામ્ય કરી ન અને આટલી ખાતરી આપું છું. ૧૯૧૫ માં યહ છોડ્યું. તેઓ ૨૦ વર્ષના હતા. તરણ વિનાયક બંગાળ ગયાં. ત્યાં કાંતીનો અભ્યાસ કર્યો. દોહાસાં મન મોટરું નહીં. ત્યાંથી પાછા આવ્યા પણ ઘેર ગયા નહીં. શુદ્ધવ્યાગ કામ્ય માટેનો જ હતો. તેઓ કાશી આવ્યા. સંસ્કૃતનો અભ્યાસ કરી પેતાની ઇચ્છા પુર્ણ

કરી. રાત દીવસ જ્ઞાન મેળવવા પાછા મંગ્યા રહેતા. તેવામાં બનારસ હીંડુ વિદ્યાપીઠના પદવીદાન સમારંભ હોને તેમાં ગાંધીજી હાજર થવાના હતા. ગાંધીજી આઠકીકથી તરતના જ પાછા ફર્યો હતા. હજી મહાત્મા થયા નહોતા. વીનોબાજી ગાંધીજીને અહીં મળ્યા અને પરવલ્યહાર શરૂ કર્યો. પત્રોમાં અનેક શંકાઓના સવાલ ન્યાય થતા. અને ગાંધીજીના આમંત્રણથી તેઓ સાબરમતી આશ્રમ આવ્યા. તે પહેલાં તેઓએ ઘણું લખ્યું હતું. અને સાબરમતી જતાં પહેલાં તે બહુ લખાણ મંગાના જળમાં સમાવિષ્ટ કર્યું.

સાબરમતી આશ્રમમાં ગાંધીજી આશ્રમવાસ સ્વીકારી ગાંધીજી સાથે જળવા બેસતા અને ખીજ કાર્યો કરતા.

સુરત રહેરનેથી બે લીટીના પત્ર પિતાજીને લખ્યા હતા ત્યાર પછી ઘેર કયા સમાચાર મોકલ્યા નહોતા. ગાંધીજી એ પસંદ ન પડ્યું. ગાંધીજીએ તેમના પિતાને પત્ર લખ્યા કે તેમને વિનાયક મારી પાસે રહે છે. સાથે સાથે જણાવ્યું કે, “આટલી નાની વય માં તમારા દીકરાએ આટલી તેજ સવિતા અને ગૌરામ્ય ફેળવ્યો છે તે મેળવવા માટે મને ધણાં વર્ષો લાગ્યાં હતાં” વિનાયકને ગાંધીજીએ “વિનોબાજી” નામ આ પત્રમાં આપ્યું અને તે કામ્ય રહ્યું છે. મહારાષ્ટ્રમાં સતોના નામ પાછા “બા” લમાડવાનો રિવાજ છે.

વાઇમાં વાઇની પારલાળામાં નોરાવજી ઘાંચો પાસે ઘાંકર બાબ શીખવાની વિનેબાજીની ઘણી ઇચ્છા હતી અને તેથી તેઓ ગાંધીજીની રજા લઇને વાઇ આવ્યા. તેમના મા ત્યાં હતાં. ત્યાં રહીને પણ તેઓએ ઘણું વેદ દ્યન કર્યું. એક જ વરઝ પંચમ પહેરતા, ભુમી પર સુવે, ખાવાના અનેક નીયમો લેતા. ત્યાં તેઓએ ઉપનીવદ, ગીતા, હાહાસુત, શાંકર, બાખ, મતુરજતી, પાંતજલ યોગ દર્શન, વગેરેનો અભ્યાસ કર્યો. ન્યાયસુત્ર, ગૌરોષિક સુત્ર, અને વાલ્લવવલ્ય સ્મૃતીના ત્રયો પણ વાંચ્યાં. આ બધા અભ્યાસોના પત્ર તેઓએ ગાંધીજીને તા. ૧૦-૨-૧૮ના લખ્યાં. આ વાંચી ગાંધીજી ઘણા રાજ થયા. અને બોલી ઉઠ્યા. “ગોરબે મંઈડરને કહાલ્વો, ભીમ છે ભીમ.” અને પત્ર લખતાં લખ્યું: “તમારે સાહ કહ્યું વિરોધ પણ વાપરતું એ મને ખતર નથી. તમારો પ્રેમ અને ચારીચળણ મને મોહમાં કુબાડી દે છે. તમારી પરીક્ષા કરવા હું અસમર્થ છું.” જવાબ લખ્યા પછી વાપુ બોલ્યા: “બહુ ભારે માણસ. મને થાય છે કે મહારાષ્ટ્રીઓ અને મદરાસીઓ જોડે મારે બોલ્યા દેવી છે. મદરાસીઓ તે હાલ એક પથુ નથી પણ મહારાષ્ટ્રીઓ અને કદી નીરાસ

નથી કર્યો. તેમા વીનોબાજીએ તો હા કરી."

૧૯૪૪ માં લોકમાન્યે જેલચુકત થઈ સરાન્યની ચળવળ ઉપાડી. વિનોબાજી તેમના દર્શને ગયા હતા. તે વખતે નીચેના પ્રશ્નો તેઓએ લોકમાન્ય તિલક ને પૂછ્યા હતા:

- ૧. તમે સંપૂર્ણ નિર્મળ બન્યા છો?
 - ૨. કબીરનો વેદાંત વરનો ખીલક કય તમે વાંચ્યો છો?
- લોકમાન્યે જવાબ ન આપતાં તેમ

ની સામે જોડું. વીનોબાજી કેહે છે કે: તેમની આંખમાં જે "મારા પ્રશ્નના જવાબ વાંચ્યા અને પ્રશ્નમા કરી હું પાછો ફર્યો."

વિનોબાજી ફરી આશ્રમમાં આવ્યા. પરંતુ આંખો ઘણી ખરાબ કરી નાખી હતી અને છતાં ચરમા પહેરતા નહીં. દેહદમન અને પુષ્કળ વાંચને તેમની આંખો ખરાબી હતી. માંધીજીએ તેમને ચરમા પહેરતા ક્યાં.

અધુરું

આપણા સમાજને વિનતી

(શ્રીમતી સુસીલા ગાંધી)

સંક્રમ સાથે આ લેખ લખી રહી છું, જો આ લખવાનો વિચાર ઘણા દીવસથી મનમાં ઘોળાયા કરતો હતો. પણ સાથે સાથે વિચારો આવતા કે, લખવું ઠીક કે કેમ? ઘણીવાર સદ્ય લખવા જતાં કડવાશ ઉત્પન્ન થાય છે અને વિરાધક વસ્તુ વધારે જોરથી બહુકી હો છે. તેવું તો આમાં નહીં થાય? એ પ્રશ્ન ઉત્પન્ન થાય, આથી નહ બાવે વિનતી રૂપે લખું છું.

આપણા સમાજમાં બેનોની કે માઇઓની ઘણી જાહેર સભાઓ થાય છે. તેમાંની ઘણી ધાર્મિક હોય છે. અને બાકી સામાજિક હોય છે. આ

અધી સભાઓમાં જાણે ફક્ત સંવાદો, ગરબા, અબીનય તૃત્યો, નાટકો, વિગેરે મટીજ રજીવ હોય એવું જણાય છે. સભા ગોઠવનારની સુરક્ષેલીઓ પણ હું જાણું છું. જો આવી કાંઈક કાર્યક્રમ ન રાખવામાં આવે તો ડોલ માં ચકલીઓ ઉડે. છતાં પણ આપણે એ પણ વિચારવું જોઈએ કે લોકોની ઠાવરી વધુ મહત્વની છે કે સમાજનું ઘડતર વધુ મહત્વનું છે. મારી દ્રષ્ટીએ જોઈ નહીં પણ પ્રત્યેક સમાજ સેવક ની દ્રષ્ટીએ સમાજના ઘડતરનેજ વધુ મહત્વ હોય. તો પછી હું માતું છું કે, આપણા સમાજનું ખરે કે આદર્શ, નાટક કંપની સ્થાવરતા, યા "ટીકીડ યાંચેટરો" મટ માલ ઉત્પન્ન કરવાનું નથી પણ ખાસ બાલિકાઓ તથા યુવાનોનાં ચારીનું ઘડતર કરવાનું છે. માતું છું કે જીવનમાં કલાને સ્થાન છે પણ તેની પણ મર્યાદા ઠોની જોઈએ. આથી અચુક ઉત્સવો કે દિવસો જે ફક્ત આનંદોત્સવોજ હોય તે દિવસો તે જોવે રખાય પણ ખીલ દિવસો, કે જે ધાર્મિક હોય, અને જે દિવસોમાં ફક્ત ભકતી બહુ વાતાવરણ સર્જવા ની જરૂર હોય, તે દિવસે અબીનય તૃત્યો, સંવાદો કે નાટકો ન હોય એ યોગ્ય ગણાય. આ ઉપરાંત કેટલીક સામાજિક સભાઓ જંબીર પણ હોવી જોઈએ અને તે દીવસે સમાજને પોતા ની બદીઓનું બાન કરાવવું જોઈએ. આવી સભાઓમાં રજીવેથી યુવક યુવતીઓ નાટક દારા નહીં પણ ચર્ચા કે બાવણો દારા સમાજને દારવણી આપી શકે છે. અને તે દારાજ ઉગતી પ્રજા પોતાનું ચારીન, વિચાર અને મનને ઘડી શકે. આજે કુનીયાં સામે ઘણા મોટા પ્રશ્નો આવી પડ્યા છે અને આપણા સમાજ સામે પણ ઘણા પ્રશ્નો સામાજિક તેમજ રાજદારી ઉભા છે. યુવક-યુવતીઓએ આ પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવો જોઈએ અને તેમાં રસ લઈ ચર્ચાઓ કરવી જોઈએ. નાટક, તૃત્ય, સીવાય આપણા સમાજને ખીલ ઘણી ઘણી ચીજોની જરૂર છે. આપણામાં "સ્વોટ"સ વેશીય"

જોલાડીપણું" નથી. કુદરતે બજેલી અનેક સંપત્તીઓને આપણે યુજવતી ઓ ઓછામાં ઓછા ઉપયોગ કરીએ છીએ. "પ્રવાસ કુકીઓ" "પગપાળા ઉત્પણી" "સુદરનાન" "રમત ગમત" વિગેરે ગોઠવી મન અને શરીરને ઘડવું એ ઘણું જ જરૂરી છે. હમણા હમણા મોટરોમાં ઉત્પણી કરવા જવાનો કાર્યક્રમ સમાજે અપનાવ્યો છે ખરો પણ તેમાં પણ દરોએ કીનારે જઈ જાડ નીચે મેસી ખાવામાં અને ગાંધી માં વખત બગાડવા સીવાય કશો બીજો ઉપયોગ નથી થતો. ન દરોઆ માં નહાવું કે ન રેતીમાં ફરવું, ન પાહડો ચડવા કે ન કુદરતી દ્રશ્યોનું નીરીક્ષણ કરવું. બહુજ થાય તો પાના રમવા અથવા ખીલ મેડાડું રમતો રમતી. "જોલાડીપણું," "કેપલાઈફ" વિગેરે ફળથી શરીર અને મનને ઘડવાં જોઈએ અને તે યુવક-યુવતીઓ કરી શકે, શાળાના શિક્ષકો પણ આમાં કાય આપી શકે. અવા આનંદો પણ બાળકોને ગમશે.

હવે નાટકો વિશે અને અબીનય તૃત્ય વિશે. આ જ્યારે જ્યારે બજવાખ જ્યારે તેમાં મર્યાદા ન હોય તો જોઈએ. સભ્ય રીતે બજવાય એવાજ નાટકો બજવા જોઈએ, પસંદ કરતાં પહેલાં અબીના સમાજને લાગુ પડતું એમાં કાંઈક હોવું જોઈએ એ. ખ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. સમાજને આનંદ

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

"બનતી ઝકડે, સારો માલ, કિશાયત બાવે મોકલાવશું" એમ અજેબ કહીએ, તેના કરતાં અમારા આહકોના સંજ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંના થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશે એટલે આપને ખાની થશે કે "આહકોને સતોષ આપવો" એ અમારો યુદ્ધોદ્ધેષ અતિશયોક્તિ ભર્યો નથી:—

કેપટાઉનથી રા. રા. એન. ટી. ઝોપાલ તેમના ૧૭-૭-૫૦ના પત્રમાં લખે છે: "...બાદ લખવાતુ જે આપે તા. ૩૦-૬-૫૦ ના જે માલ રેલ કરેલ તે ઢોને તા ૧૩-૭-૫૦ ના રોજે મળ્યો છે ત જલ આભાર અને માલ પસંદ છે..."

તા. ૬-૧૧-૧૯૫૦ ના પત્રમાં:— "...તમારો માલ અમને ઘણો જ પસંદ પડવાથી રીપીટ ઓર્ડર મોકલું છું.
Yours faithfully,
A. I. Amin,

ભુઈરટીપાઈથી મેસર્સ રામજીસ રજાર વતી શ્રીજીત માધવજીભાઈ રામજી તા. ૨૨-૧૧-૫૦ ના પત્રમાં લખે છે: "...સારો માલ ખાસ જાને જોષને અમારી ઉપર રેખલ કરવા મહેરબાની કરશે. તમારું નામ અમેને બદ બધસ તરફથી જોલ માટે..."

માંધીવડુ
કઠોર
ધર-ગથ્યુ દવાઓ
હવન-પુબની સામગ્રીઓ
બનારસી સાડી
નૂતન વર્ષ પાવકા.

એદરેસ:
૧૧૦ ભવકારીયા સ્ટ્રીટ, દરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરજી નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી)
લીમીટેડ
દરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સર્વ માલ સી. ઝો. ટી. થી મોકલાવવામાં આવશે.

સારો મોઢ મળવો નોંધ્યો. "સુભ કળા"માં પાવર, લીપરટીક, રમ, શબ્દખાર અને ખોટા ભમકાને રચાન નથી હોતું. શોડા વખત પહેલાં ગોરાઓ તરફથી એક નાટક માંથી હોલમાં ભવવાયું હતું અને તેમાંના પાત્રોએ કહ્યું "મેકમ" કહ્યું નહોતું. આપણે પણ આ રીતે કરી શકીએ. ત્યજ કે ગરખામાં પણ ગીતોની પસંદગી

યતી નોંધ્યો. "પૂજ્ય રાધા"ના ઉચ્ચ પ્રેમને ઉચ્ચ ભાવનાથી મુકી શકાય તેવું મુક્યું નહીં તે તેનો મોઢ ભલે કરવો નોંધ્યો. આને હું ફરી વિનતી કરું છું કે આ વાંચ્યા પછી સાઈં હોય તે લેવો અને બાકીનું વખર કડવારો ભરું કરશો.

ગુપ્ત એરીયાઝ એકટની રૂએ નીમાનારા

ઈન્સપેક્ટરો

ગુપ્ત એરીયાઝ એકટનું યોગ્ય પાલન થાય છે કે નહીં તેની ખાતરી કરવા સરકાર યે નજીવા રટાક સાથેનું એક ઇન્સપેક્ટરનું ખાતું તૃપ્ત કરી રહી છે. ઇન્સપેક્ટરોને કાયદાની રૂએ દીવસના કે રાતના ઠોઠ પણ વખતે કોઇપણ ભતની નોટીસ આપવા વખરે કોઇપણ મકાનમાં દાખલ થવાની સત્તા રહેશે અને જરૂર જણાય તે તપાસ કે પુછ પરછ કરી શકશે. કોઠ પછુ એવાપા, નેધિ કે જરૂર જણાતા ખીલ દસ્તાવેજો જપ્ત કરી શકશે, તેમાંથી ઉતારા કરી શકશે અને તેમાં કચ્છલી નેધિના પ્રહાસ માગી શકશે. તે એકલા અથવા તે કોઈ પણ ખીલ માણસની હાજરી માં, મકાનમાં જે કોઈ પણ હશે તેને પ્રશ્નો પુછી શકશે અથવા કોઈને પણ પ્રશ્નો મારે પોતાની સમક્ષ હાજર થવા નું ફરમાવી શકશે.

એ રીતે ઇન્સપેક્ટરો તરફથી જે લોકોને પ્રશ્નો પુછવામાં આવશે તેઓને કોરટમાં જીવાની આપતાં જે કંઈ પણ છુટા મળે તે મળી શકશે અને ઇન્સ પેક્ટરોએ મેળવેલી હકીકતો કાયદસર કોઈને પણ જણાવી નહિ શકાય સિવાય કે મુલક પ્રધાનને અથવા લેન્ડ ટેન્સર એડવાઇઝરી બોર્ડને અથવા જે કામ કોઈ અંદે તે કોઈને.

આ ઇન્સપેક્ટરોનો ખાતનો અંગે હાલ તુરત એક ચીક ઇન્સપેક્ટર મી. જે. એચ. ડીપીરને અને આસિરેન્સ તરીકે મી. એસ. વી. વેનવાલકને નીમ વામાં આવ્યા છે જેઓનું મુખ્ય મથક પ્રીટોરીયામાં છે.

મી. ડીપીરની પાસે આજે વીસ માણસોનો રટાક છે. ૧૧ ટ્રાંસવાલમાં અને નવ નાટાલમાં. ૧૯૪૬ ના એશીયા ટીક લેન્ડ ટેન્સર એકટના અમલને અંગે ઇન્સપેક્ટરોનું ખાતું રચાવવામાં આવ્યું હતું તેમાંથી તેઓ લવાયા આવ્યા છે.

ખીલ ૧૮ ઇન્સપેક્ટરો કે પ્રાંતને માટે નીમવામાં આવનાર છે અને તેઓને બધાને ગુપ્ત એરીયાઝ એકના ઇન્સપેક્ટરો તરીકેની તાલીમ આપી ત્યાં કામ સમજાવવામાં આવશે.

અસાર મુકી ટ્રાંસવાલ, નાટાલ અને કેપમાં મકાનોની માલીકી અને વસવાટમાં આંતરભતીય ફેરફારો પરમીટીદાર કરવામાં આવ્યા છે અને કેટલાક લતાઓ કરાવવામાં આવ્યા છે, એટલે કે, એવા મકાનો કે જેમાં વસવાટ યોગ્યો નથી પરંતુ બલિષ્ઠમાં અમુક દરોવેલી ભતીના લોકોથી જ માલીકી ધરાવી અથવા વસવાટ કરી શકાશે.

નીલ અને છેલ્લા તમકકાએ સારે પહેવારો ભારે એવા ગુપ્ત એરીયા ટ્રાંસવાલમાં આવશે જેમાં તે તે ભતીના લોકોને મકાનની માલીકી ધરાવી કે વસવાટ કરી કે વેપાર કરી શકશે. ગુપ્ત એરીયાઓ દરાવવાને લેન્ડ ટેન્સર બોર્ડને લાખતા વળખતા લતાઓની ભતીના ધોરણે વીગતવાર માહીતી મેળવવી પડશે. બોર્ડ જણાવે છે કે નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં રચાનિક સત્તાઓએ પુષ્કળ નકશા અને વીગતો પુરાં પાડેલાં છે જેનાપર તે કામ કરી રહી છે.

કેટલીક રચાનિક સત્તાઓ વધુ વીગતો મેળવવામાં બોર્ડને સહાયતા આપી રહી છે. પરંતુ ભાં રચાનિક સત્તા માલીકી આપવા પુછી નહિ હોય, જેની કે કેપટાઈનની, ત્યાં બોર્ડને ભતે તપાસ કરવી પડશે, જે કામ ધણેજ કષ્ટ થઇ પડશે અને તેમાં ઇન્સપેક્ટરો ની મદદ ઉપયોગી થઇ પડશે.

સાડા સત્તર કરોડને માટે મતાધીકાર

હુડીઆ ન્યુસમાં શ્રી. શીવરાવ લખે છે: હારિ પોતાની વસ્તીને કેટલી કસપથી મતાધિકાર મેળવતી કરી છે એ એવા જેવું છે, ૧૯૨૧ માં મતાધી કારીઓની સંખ્યા લગભગ ૭૦ લાખ ની હતી. ૧૯૩૭ માં ખીટીય સરકારે મતાધિકારીઓની સંખ્યા વધારી, સાડા સત્તર કરોડની કરી નવું બંધારણ ચોલ્યું. હવે એક કાયમનું બંધારણ થયું છે જેમાં ૧૭ કરોડ ૩૦ લાખ મતાધિકારીઓ છે. એટલે ત્રીસ વર્ષમાં હારિની મતદારી પચીસ અધી વધી ગઇ

છે આને ડુનીયામાં સૌથી મોટી છે એટલુંજ નહિ પરંતુ જે રીતે તે વધી રહી છે તે અનોક છે. સાધારણ માણસની રૂતિ હમેશાં પોતાની યુરફેલી એને માટે પ્રચલીત સરકારને જ હોય પોતાની હોય છે. તેનામાં કારણ તપાસવાની કે સમજવાની ધીરજ હોતી નથી કે, અમુક વસ્તુઓને માટે સરકાર ભવબંધાર નથી કારણ એજ તબો આને ડુનીયાભરમાં પ્રવર્તી રહ્યા છે અથવા તે અમુક વસ્તુ સરકાર વધારે સારી રીતે કરી શકત. જે દેશોમાં લોકશાસનવાળી સરકારો હોય વખત થી રચપાણેલી છે ત્યાં પણ એ બનતું નથી. હકીકત એ છે કે એક તરફથી એશીયામાં વિશાળ વસ્તી રહેલી છે કે જેને આટલાં વગેરેથી પેટપુરેશો ખોરાક પુરતી જરૂરીયાતોની અભાવ હતો. એ વસ્તીને દાયકાઓ થયાં એવુંજ માનવાનું શીખવવામાં આવ્યું હતું કે પર-પુરતી જરૂરીયાતોની અભાવ હતો. જે વધારે સાઈં ધોરણ મળી જશે, વધારે અનાજ અને વસ્ત્રો મળી જશે વધારે ધરો મળી જશે, મદત ચિકિત્સા દેશી તંત્રમાંથી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતાં જશે-હું કમમાં સહજા સામાજિક સુખ સમવડો મળી જશે. એ બંધનું છે ખરું અથવા તેની શર્યાત પણ નવરે પડે છે ખરી?

જે દેશમાં ઘણી સામાન્ય ચુંટણીઓ થઇ ગઇ હોય તે દેશમાં મતદારો એક સરકારને ફેંકી દઇ તેની જગ્યાએ બીજી સ્થાપી શકે છે. પરંતુ એશીયામાં સ્થિતિ વધારે ગુઢ છે. સરકારને યદલતા માનવી કહ્યું નહિ વળે. પરંતુ આને નિરચા ઉત્પન્ન થશે તે એખમ એ રહ્યું છે કે નેતાઓ પરથી જ વિશ્વાસ ઉઠી જશે એટલું જ નહિ પરંતુ લોક શાસન પદ્ધતિ પરથી જ વિશ્વાસ સંભ ઉઠી જશે.

—મીરજની તલીમી શાળાના ૬૦ વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની શાળાને કમલેજ સ્વપ્નમાં લાવવા નેહતા નાણા મારે દર મે મહીને પોતાનું મે રતલ લોકી અને આટલાં વગેરેથી પેટપુરેશો ખોરાક મળતો નથી અને સાઈં જીવન જીવવા પુરતી જરૂરીયાતોની અભાવ હતો. એ વસ્તીને દાયકાઓ થયાં એવુંજ માનવાનું શીખવવામાં આવ્યું હતું કે પર-પુરતી જરૂરીયાતોની અભાવ હતો. જે વધારે સાઈં ધોરણ મળી જશે, વધારે અનાજ અને વસ્ત્રો મળી જશે વધારે ધરો મળી જશે, મદત ચિકિત્સા દેશી તંત્રમાંથી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થતાં જશે-હું કમમાં સહજા સામાજિક સુખ સમવડો મળી જશે. એ બંધનું છે ખરું અથવા તેની શર્યાત પણ નવરે પડે છે ખરી?

—ખીદાર સરકારે રાજ્યના તમામ પક્ષોને ચુંટણીમાં ઉભા રહેવાનું મને મારે બધા કેટીઓને છોડી મુક્યા છે.

જીવન બહુવિધ માનીતુ

યુનિયન પ્રીન્ટિંગ વર્ક્સ

બુકસેલરસ, રેસ્ટોનર્સ અને જનરલ ડીલરસ.

દરેક ભાતનાં અર્ખો, ઉર્ડુ, પારસી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષય ના પુસ્તકો—કીતાબો, કુરાને શરીફ હમેશાં મોટા જગ્યામાં રાખવામાં આવે છે.

યુનાની—વૈદકીય—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશા મળશે.

સંવત ૨૦૦૮ સાલના પંચાંગો કલેન્ડરો આવી ગયાં છે

યુગરાતી પ્રેસના મચ્છર મોટા પંચાંગ	શી. ૫-૦
નવમુખીના	,, ૫-૦
સદેશના	,, ૫-૦
,, નાના	,, ૨-૬
હોલ્ડ તીથીના-વ્યુલ્કિમ-અંગ્રેજી તારીખોનાં રોજ	શી. ૨-૬
કલેન્ડર પેડ.	શી. ૨-૬

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાતરી કરશે.

UNION PRINTING WORKS
 Leading Indian Booksellers, Stationers and General Dealers
 89-91 Victoria Street, DURBAN.
 Phone: 22662—Telegrams "JEEWA." Estd. 1914

विविध विषय

मी. आर. टी. यारी
 युनीयनमं हॉटना बाध कमीशनर
 नी ओशिसना सेक्रेटरी मी. आर. टी.
 यारीनी दुंक मुदतपर पदवी यवानी
 छे. तेमनी तय्यु वपनी मुदत पुरी
 थरु छे. हॉटना डेवला बाध कमीशनर
 मी. आर. जेम्. देशयुज हता.
 तेजो १९४६मां गया याद भील जेके
 बाध कमीशनर नीमाया नथी. मी.
 यारीना मानमं प्रॉसवालमं हॉटी
 प्राम तरक्षी डेटलाक विदागरीनीनां
 भेलावडाजो मोनयामं आन्वा हता
 मी. यारी दुंक मुदतपर पोस्च्युज
 प्रॉट आर्डीकनी युवाकावे गमा हतः
 न्यां त्यांना हॉटीजो तरक्षी तेमनां
 सत्कार करवामं आन्वा हतो. मी.
 यारीना पदलामं भील सेक्रेटरीनी
 लययुयारीमं नीमखुक यरो. ते दर-
 भीयान ओरिरीटट सेक्रेटरी मी.
 अचडोतरा तेनी न्य्या संभाओय
 युववार नवेअपर ता. १५मीनी मी.
 यारी जेहानीअमर्थी लंडन नवा
 प्लेनमं उपरो. थोडा अडवाडीयां
 हॉलाडमां गणी रडीभर रस्ते सुंयभ
 नरो अने त्यांथी दिहडी नरो. मी.
 यारी मुने नवार नथी.

उपनमं दीवाणी भडोत्सव
 अथे अडवाडीये दीवाणी भडोत्सव
 हॉडुजोना सधणा वजोमे पथ्या आनंद
 थी उन्वया हतो. सुरत हॉडु जेसो
 सीजेशन तेमन काडीयावाड हॉडु सेवा
 समाजना गांधी होडमं नय्य नवसा
 कया हता. नवां वपनी दीवसे
 सवार येने संभवन यथुं हतुं अने
 राते युनराती शाणाजोनी पाणाजोना
 भरया अने ह्युयवानोजे पास प्रसंगने
 भाटे करेदी नाटीकनेना भेनोरनक कांभ
 कम गोडवायो हतो.

लेडीस्त्रीधमं
 लेडीस्त्रीधमं दीवाणी कमीटी तरक्ष
 थी उत्सव गोडवामं आन्वा हतो.
 जेयवोन थीअट्टरमं हनरिड लेडी
 भेजा यया हता. सनातन धर्म सभा
 ना होडमं दवन थयो हतो. प्रकाश
 अने हॉटी युवक जेन्डे संजोत पुंरं
 पाथुं हतुं. हॉडु युवक सभा रडुव,
 युनराती हॉटी रडुव, सनातन धर्म
 सभा रडुव अने तागीव रडुव तरक्षी
 संवादा, संगीत, नाटीका निजेरेना
 कांभकम ययो हतो अने श्री. टी.
 रीगानी इसीटींग ट्रापी भाटे जे सधणी
 रडुसोमे हरीश्रध करी हतो. ट्रापी
 हॉटी युवक सभा रडुव छती मध हतुं.
 श्री. नीडव लावाजे दीवाणीना महत्स
 पर प्रवचन कथुं हतुं.

पुलवाचो हिंदु सोसायटी
 श्री. पुलवाचो मी. सोसायटीनी
 वार्पिक नवरव मीटींग यनीवार ता.

२८-१०-५१ ना दीने श्री. वशी हिन्दु
 होडमं, रा. द्याजळ भी. नायकना
 अंधक्षयथा होडण अणी हती. सभा
 धरोपासनाथी शह यध हती. गत
 वपनी होवाळ अने आवक-नवरवनी
 डिसाय सभा समक्ष रण्टु करवा
 मां आन्वा हतो, जे सवांयुमते
 भंयुर करवामं आन्वा हतो. याद
 नीये प्रमाथे नवा कांभकतीज्यानी
 सुटणी यध हती:

प्रभुधुः रा. पुशेगन आर. वाध
 मारीज्या; उप-प्रभुधुः कानज्जाध
 राधु; मंत्रीज्याः जेडीसनभाध धमजा
 राम अने बाणुभाध विठ्ठल; अमनज्याः
 लक्षमणुभाध दुडलनभाध; ज्यो. जोडी-
 टरः रा. परगळ आर. वाधारीज्या;
 कमीटी मेम्बरोः जेसस ह्याजळ भी.
 नायक, वसनळ मोतीराम, रमणुलाल
 डे. नायक, अंजुभाध नायक, पुशाव
 भाध छ. रणुपत, मकनळ दुडलनभाध.

वेव्साभं सत्याग्रह
 "टाडुस अडु हंडुन्या" (२८-५१)
 मां सत्याग्र प्रभट यया हता डे वेव्सा
 मां हॉडमां सविनय कडुनभंअना
 दिवसेनी रमृति ताळ करनरां हथे
 ३०-८-५१ना राडुन जेवा मल्यं
 हतां. मेरिओनेधमं ट्रांसक्रिनिडमां
 लरकरी छावणीमांथी आवती जती
 लरकरनी लोरीओने अट्टकावनी भाटे
 रस्ता उपर जप अीपुथे यार यार
 नी दारमां आडां भेसी यमां हतां.
 न्यारे लोरीओ आवी त्यारे वेव्सा
 ना सत्याग्रहीओ तेमनी आमण लांया
 मयने सुअ अया परिखामे लोरीओ
 ने अट्टी नवुं पडथुं. युडकमेरीज्ये
 जे युडकामं भाटे भीळ प००० अेकर
 नजीनीना डपने कथे हतो तेना
 विरोध तरीडे वेव्साना राष्ट्रवादी पक्ष
 तरक्षी आ सत्याग्रह योजयो हतो.
 वेव्साना राष्ट्रवादीओनुं कहेथुं छे डे
 लरकर जे नजीनीना डपने वेथे तो
 जेथी 'वेव्साना राष्ट्रीय छवन पर भारे
 हानिकारक अमर पडोथिरो.' अने
 सडकर जे वेव्सांनी प्रवनी भावाननी
 अयअस्थाना करी तो ते 'धरमननक
 आडमणु' न कडेवारी.

रस्ता पर आडा सुअने सत्याग्रह
 करनाराज्योमं जेकन डोन्सिअशन
 डेवेव्सा नायध प्रिन्सिपाल अने
 डेटलाक अचिकारीओ हता. पोलीस
 प्रत्ये हदहदीं पावर सांनने सत्याग्रह
 पाळा ज्येन्डे लेवाया हतो. पोलीसे
 हॉटीनी धरंपकड करी नडोती.

दीवाणीना उत्सव
 श्री. पुलवाचो हॉडु सोसायटीना
 आश्रय होडण मंजवार ता. ३०
 अक्टोप्यरना, श्री. वशी हिन्दु होडमं
 दीवाणीना पर्व होड, हवन-प्रार्थना

तथा स्थानिक हिन्दु शाणाना (वदाभ्यां-
 विद्यार्थीनां) तस्मै भनोरनक कांभ
 कम रण्टु करवामं आन्वा हतो. अने
 आरती, प्रसाद लध सांतीपाह करी
 समाचल समास थयो हतो. पुधवारी
 ता. ३१मीना नवां वर्षनी युभारडी
 धमज्या हॉडु ननता श्री. वशी हॉडु
 होडमं भेजी यध हती. प्रथम हवन
 प्रार्थना याद, संस्था तरक्षी प्रभुधुधु
 जे सर्वे भाध-भेनेने नवा वर्षनी
 शुभेच्छा पाहती डती. अने अरस
 परसनेना विशुद्ध-प्रेमण लवहार कायम
 राधवा सुयम्युं हतुं. अने सभा राष्ट्र
 गीत गाध वीसज्जं यध हती.

पाडीस्तानना नवा नाथुकीय
 मंत्री
 ननाय युलाम महदम जेओ पाडी
 रतानना गवरनर नवरल यन्वा छे
 तेमनी नय्यजे नाथु मंत्री ननाय
 महदम अली यन्वा छे.

इन्डि लंडनमां दिवाणीना तडेवार
 लगन
 ता. २९ अक्टोप्यरना रोमभार
 धरट लंडननी युनराती अने तागीव
 हॉडुनताज्ये वेपार रेशावर अंध
 रोपी दिवणीना लडेर तडेवार शांति
 थी उन्वयो हतो. राजे छ. लं.
 हॉडु सोसायटीना आश्रये युनराती
 भाध अडेनेना जेक सुंदर मेलावडा
 हॉडु मंदिमं मल्यो हतो. सायुडिक
 ध्यर प्राथना अने आरति याद

शुनराती शाणाना विद्यार्थीओजे
 संवादा अने पालिकाओ जे भरयानो
 भनोरनक कांभकम रण्टु करी प्रेक्षो
 ने आनंद आप्यो हतो. संस्थाना
 प्रभुधुधु रवळभाध तवडीज्याजे पाणो
 नी मातुभापो परवेनी प्रगतियी
 अने नवरनक कांभक करी शाणाने जेक
 गीनी जेट आपी हती अने प्रेक्षणेने
 दिवाणी तथा नवा वर्षनी हॉडक
 शुभेच्छा अर्पी हती. आ प्रसंग
 भाटे पास थम लध रडेन उपर
 कणाय सुंदर सीन तडपार करवा
 भाटे श्री. मोहनलाल कुंवरजोने
 आभार मांयो हतो. ते याद
 सोसायटीना डेटलाक सभ्यो तरक्षी
 पाणोने शोणयोणी जियेने वडेयाध
 हती. अंतमां श्री. छ. सी. डीपटन
 जेन्डे-ससे दिवाणीनी शुभेच्छासद
 कमेलेदी मोहाधनी प्रसादी लध मेलावडा
 विसज्जं थयो हतो.

युगानडा प्रोवीन्सना सजेटी मामना
 नेरामभाध काराभाध तरक्षी तेमना
 सुपुत्र नायालालजी लगन उपन वारा
 श्री. मोहनलाल वाडजनी सुपुत्री
 गौरीभेन, जेडे ता. ९-१०-५१ ना
 रोन्डे यमां हतां ते प्रसंगे
 नेरामभाध काराभाधजे तेमन श्री.
 मोहनलाल वाडज्ये ज्युटी ज्युटी संस्था
 ओने दाननी रकमे आपी हती.

ताणु उमदा इंडट

उपननुं आडु १/६ रतव.
 मोटी कलीनुं लसखु ९ पेनी रतव.
 गेण यासंडीट ११/- उजन. लांभी अने रकवेर पासडोड १८/- उजन.
 पान, जणर भाव, न्युसपेपर, पापड ८/६ १००.
 मोपानी पापडी १५/- १००.
 रोरडी ३/- उजन पाडनेपल, पोरो रान्वा जणर भाव युनय. देशी
 साडभाज्यमां हलमं तुवरनका, वेज्या, रोकटानी शॉंग, वीलां भरया
 कांभी डेरी (भरवा), साडभाज ७/६ थी १०/- सुधीनुं पारसल पोस्टथी
 मोकडीज्ये छीजे.

दरेक जतनुं कडेण मणरोः
A. KADER & Co. (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

अडवाडीक पयंज

वार	प्रास्ती	हॉडु	मुसवमान	पारस्ती	सुयोहय	सुपारत
	१९५१	२००८	१३७१	१३२१	सुयोहय	सुपारत
	नवेअपर	कतिंक		रोडे	क.मी.	क.मी.
				कडेणी		
शुक	९	सु९ ११	८	८	४-५५	६-२४
शनी	१०	१२	८	८	४-५४	६-२५
२वी	११	१३	१०	१०	४-५३	६-२६
सोम	१२	१४	११	११	४-५२	६-२७
मंगण	१३	१५	१२	१२	४-५१	६-२८
बुध	१४	१६	१३	१३	४-५०	६-२९
थर	१५	१७	१४	१४	४-४९	६-३०

સભરી વાત

“મોર્નીંગ વોક”

ડૉક્ટર ભારે રહે છે. ખાણું બરાબર પચતું નથી અને આખરે તે શરીરમાં અડધી જમાવ્યો છે.” મેં ડૉક્ટર પાસે મારા શરીર વીકલ ફરીવાદ તોંધાવી.

ડૉક્ટરે તાક, છાતી, આંખો વગેરે તપાસી પુછ્યું: “બીલું કંઈ?”

“ના, સાહેબ, ખાસ તો કંઈ નથી પણ જરા ઉપરસતું ઠંડકું આપ્યા કરે છે.”

ચરમા છુટાં ડૉક્ટરે કહ્યું: “તમે જરાક શંકારીજ નજીઓ છો. ખાસ કંઈ નથી. દવાની જરૂર હોય તેમ પણ હું માનતો. નથી. મોર્નીંગ વોક લેવાનું શરૂ કરો.”

કાગળની ચપરડીમાં જરાક લખી આપો ને”, મેં નવત્રતાપુર્વક વિનંતી કરી.

“એમાં લખવું તું ચું? શકિત પ્રમાણે કાગળની માંડો મોર્નીંગ વોક લેવા. એકાદ માસમાં તો વેગા-નવા થઇ જશે.” કહી ડૉક્ટરે બહાર બેઠાલા બીજા દર્દીને પ્રેમપુર્વક આમંત્રણ આપતી ઘંટડી વગાડી. હું ઉઠ્યો. કંદાય બૂલી જવારો તો ફરી ધકકા થશે એમ વિચારી ગોખવા માંડ્યો: “મોર્નીંગ વોક! મોર્નીંગ વોક!! મોર્નીંગ વોક!!!”

ધરમંદા કામમાં ઢીસ કેવી! ગયો સીધો દવાવાળાની કુકાને અને પુછ્યું: ‘મોર્નીંગ વોક રાખો છો?’

ગોખવામાંથી પોતાનું સાડાચણ નવતાંકનું માથું ઉઠ્યું કરી કુકાનદારે પુછ્યું: “આપે શું માગ્યું?”

“મોર્નીંગ વોક!” મેં કડકાધથી જવાબ દીધો.

શેઠે પોતાની આંખો જરાક ઝીણી કરી પણ તેટલી વારમાં તો તેના ફળદ્રુપ બેગમાં યોગ્ય જવાબ આવી ગયો.” મોઢું ઠાવકું, રાખી તેમજે જવાબ દીધો: “હ...અ, જુઓને અઇ કાલ

સુધી તો યુગ હતો પરંતુ આને સવારેજ બધો જશો મિ. ચાપવાલાને આપી દીધો. ત્યાં જાઓ. ત્યાંથી આપ ને બજારો.”

“ઠીક” કહી મેં રસ્તો લીધો અને સીધો ગયો મિ ચાપવાલાના મેડિકલ રોડમાં. “આવો સાહેબજી,” કહી ચાપવાલાએ આવકાર દીધો.

“આપને ત્યાં મોર્નીંગ વોક છે?” પોતાના ચરમા કપાળ પર ચઢાવી, કટાઇ-ગરબ જાલિયા જેવી ટોપી જરાક પાછળ ખસેડી ઝીણી આંખે મારા તરફ જોઇ તેમજે પુછ્યું ‘શું મગિયા?’ તેમને આંબનય અને તિરસ્કારપુર્વક પુછાયેલ પ્રશ્ન સાંભળી મને યુરસો ચઢ્યો. પણ બગાડવું પાલવે તેમ ન હતું જેથી મેં કહ્યું “મોર્નીંગ વોક.”

મી. ચાપવાલાએ લટકો કરતાં કહ્યું: “કાંમ બાવા, ડોઝ વધારે દેખાય કે શું? બાવા, રાટનું પીનું ડિવસે ના લેતા. ઘેરાન ઠંડો સમજવાકોની?”

હવે તો મારી સહન શકિતની દદ આવી ગઇ. મેં પણ યુરસે થઇને કહ્યું “હું એમ પુછુ છું કે તમારે ત્યાં મોર્નીંગ વોક નામની દવા છે? ન હોય, તો ના પાડો. બાકી કાવે તેમ બચરો નહીં.”

મી. ચાપવાલા ફેરવી તોળવામાં ડાઠી ઠામને પણ ટપી નવ્ય તેવા હતા એ હું જાણતો હતો. તે મારી ખરી સ્ત્રીતી સમજ ગયા અને નરમાણ્યી કહ્યું: “સમજ્યો ડીકર, સમજ્યો ટ્યુને મોર્નીંગ વોક જોઇએયં કાં? હું તો સમજ્યો છું કે વોર્કિંગ એક ધરપતને લીઠે કાને જરા બધેરાશ આવીજ ડસગીર છું. મેં બહો સ્તોક નેશનલ મેડીકલ શોરને વેચી નાખ્યોય તેથી ટ્યુને ત્યાં આગલથી ચલી શકસે. પન બાવા, ટમારા જેવા આડમીને મારા જેવા છુટા માનસ સામે કુતરાની કાની દાંતિયા કાઢવા સેલિય કે?”

જવાબ દીધો સીવાય હું કુકાનનાં પગથીયાં ઉતરવા લાગ્યો. મી. ચાપવાલાના હાસરના પડવા દુર સુધી સંભળાતા હતા.

નેશનલ મેડીકલ શોરના પગથીયાં ચડતાંજ મેં સવાલ કર્યો: “મોર્નીંગ વોક મળી શકશે?”

સંબંધરચાનના કોઇ વીચીર પ્રાણીને જુએ તેમ મારા તરફ જોઇ મહેતાએ કહ્યું: “હું હમણાંજ રહ્યો છું. જેથી દવાઓનાં નામ નથી જાણ્યો. ઉભા રહો રોડને પુછી જોઇ.”

મોર્નીંગ વોક ખરીદવા નીકળેલી બાકિતને જોવા શેઠ પોતેજ આપ્યા. “કેમ બાઇ, આપને શું જોઇએ?”

“મોર્નીંગ વોક!”

“આપ કંઈ ભુલ કરતા હશે.” બીલું કંઈ બળતુંજ નામ હશે,” તેમજે યુછમાં હસતાં કહ્યું.

અરે, શેઠ સાહેબ શી વાત કરો છો! એમ કાંઈ વાસ્તીદામાં સાંબેલું જતું હશે!” મને મારી ગોખણ શકિત પર પુરો વિશ્વાસ હતો.

મારા જવાબે મને વધુ ભાડે બરા-વ્યો

શેઠે ધીરથી પુછ્યું: “તમને અહીં કોણે મોકલ્યા?”

“ડૉક્ટર.....એ”

“તેમજે મારી કુકાન બતાવી?”

“ના, ના. તમારી કુકાન તો મને ચાપવાલાએ બતાવી અને કહ્યું કે પોતાનો બધો જશો તમે ખરીદી લીધો છે. એટલે હું અહીં આપ્યો.”

“હા...હા. ખરી વાત. યુદ્ધને સમય હોવાથી ડૉક્ટરની ચિઠ્ઠી વગર અમે મોર્નીંગ વોક વેચી ચકતા નથી. તમે ડૉક્ટર પાસેથી ચિઠ્ઠી લઇ આવ્યો. કહે તેટલો આપીસ પણ આવવને જરાકો ઠો! પછી કુકાન બંધ થઇ જશે.”

હું આપણા વેપારીઓ પર યુરસે થતો ઉતાવળે પગલે ડૉક્ટર પાસે પહોંચ્યો. ડૉક્ટર જવાની તઈપારી કરતા હતા. “કેમ ખાસ કંઈ કામ છે?”

મેં કહ્યું: “ના, સાહેબ, બીજુ તો કંઈ

નહિ, પણ મને નેશનલ મે. રોડ પર ચિઠ્ઠી લખી આપો કે એક બાટલી મોર્નીંગ વોક આપે.”

“અરે બસા માણસ મોર્નીંગ વોકની બાટલી નથી આવતી” ડૉક્ટરે કંટાળા બરેજ અવાજ કહ્યું. અરે “મારા મહેરખાન, મોર્નીંગ વોક એટલે સવારે ફરવા જતું તે” કહી ડૉક્ટર ખડખડાટ દસી પડ્યા. હું પણ દસ્યો પરંતુ બનના હસવા હસવામાં ફેર નહોતો.

—હાંદમાં થવારી યુદ્ધથીમાં નીચેના પહેા જામ કેમિસ, સમાજવાદી, ફોરવર્ડ/સ્ટ્રોક, ક્રીસાન મજદુર, સામ વાદી, કાંતીકારી સમાજવાદી, કૃષીકર વોક અને જનસંઘ.

અવસાન
ડરખાનના ઘણા જુના અને યુવાતી બાઇઓમાં જાણીતા મોની શ્રી વિચારમ મુળજીનું અમંગેની રોડપર મોટર કારમાં અથડાવાથી કેટલાક કલાક સુધી બેમાન રહ્યા બાદ હુધવારના નવા વાં ના દિવસે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થ ૮૦ વર્ષની વયના હતા અને તંદુરસ્તી ધણીજ સારી હતી. એટલી વયે પણ સચળા દાંત હતા અને પોતાનું કામ પગે ચાલીનેજ કરતા હતા. ૧૯૦૧ ની સાલમાં તેઓ પ્રથમ નેહાનીસખાં આવ્યા હતા અને ત્યાર બાદ ડરખ આવી રહ્યા હતા. મહાત્મા ગાંધીજ ના નેતૃત્વ હેઠળ એ દિવસોમાં ચલેલી એ તિવાસિક સત્યાગ્રહની હાલતમાં તેમજે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને જેલના સંકેટો સંભાળે હતાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા ત્રણ સુપુત્રો જેમાંના વરિષ્ઠ ડરખના જાણીતા શ્રી ડખનલાલ વિચારમ જે તેમને અને એ સુપુત્રીઓ સ્નેહમાં પરજોજ છે તેઓને તેમજ અહોળાં કુટુંબને શોક કરતાં સુકી ગયા છે. તેઓ સૌને યજેલી જોટમાં ધૂધર ધીરજ અને હાંમત બંધે અને સ્વર્ગસ્થ ના આત્માને ચિરસાંતી બધે.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસા પાત્ર મથક

JHAVER HIRA & Co.
118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં
માંધીવડ, કોટાળ, દવન, પુલની
સામગ્રી અને લગન અંગેની દરેક
નેહાતી વસ્તુઓ મળશે.

Phone : 24932
Res. 24845.

માહકોને સંતોષ એજ અમારો મુખ લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને મોખ્ખો ભતી દેખાય નીચે મોકલવામાં આવે છે. કદી અોડરી સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.

मास्टर ब्रदर्स
 हावरेव मरचन्ट्स अन्ड हाथरेकट इम्पोर्टर्स
 दिसो तेमन् सुतराठ हाथर, उवन रस. प्वा-नेटस-क्यो जाणको भाटे
 लत लतने भाव. तेमन् इपडीथिन न्योरलेट साडीको
 वीगेरे भाटे दमादे लां प्रथम वपास इरवा लतामशु उ
 33 वेस्ट स्ट्रीट, जोहाननीसबुर्ग.
 फोन: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29388.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
Write To Us For Further Particulars.

अमारा नवा निशाण उपयोगी पुस्तको

	छुमेण	
देस वीरेस भा. १	२ ६	
मुन्नातनुं गावर	१ ६	
दहिना छतीदासनी इपरभा भा. १	२ २	
भापय्या देसने छतीदास	१ ६	
देस देशावरभा भा. १	२ ०	
आर्थिक छुमेण	५ ६	
छुमेण परीस्य भा. ३	१ १०	
" भा ४	२ ३	
वाच्यन भाटे साहित्य		
आम्भिन समयनी रस कथाको	१ ६	
देस दीपको	३ ०	
भाण जगत	१ ६	
अंक गणुत		
अंकगणीतना मुण तत्वे	२ ०	
गोडन र्मुण अंकगणीत भा. १	२ ६	
भाउं गणीत भा. १	१ ३	
" भा. ३	१ ६	
" भा. ४	२ ०	
साहित्य पाठानवी		
पुस्तक पांचमु	२ १	
" सावमु	२ ३	
पंचवेडा छतीदास रीपभा भाटे पाठानवी भा. १-२	२ ०	

	नवमुण वाच्यन भाणा	
मुतन बेभन भाणा आ भाणा भां नीयका यार पुस्तको आवे छ. मे पुस्तको द्वारा जाणको ज्ञान मेवने छ.		विद्यापीठ वाच्यन भाणा
मुतन बेभन तादीस वजं		बाबशु भाडी १ ०
" " पारसु १-२-३-४		पदेवी बापडी १ ०
प्रत्येकी शंभत १ ०		भीछ बापडी २ ०
नवमुण वाच्यन भाणा		नीछ " २ ३
भाणपोथी १ २		बाथी " २ १
पुस्तक पदेठु १ ३		पांचमी " ३ ०
पुस्तक भीसु २ ०		
पुस्तक नीछ २ ३		यासो लभणीअ
" बाथु २ ३		श्रेष्ठी १ १ ३
साहित्य कदेवाव		" २ १ ३
साहित्य भाटे वाच्यन नधारवा		" ३ १ ६
नवार्यणिने उपयोगी पुस्तको		" ४ १ ६
पुस्तक भीसु २ ३		" ५ १ ८
" नीसु २ ३		" ६ १ ८
		" ७ १ ८

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

જરા ધિયાન આપી ફિલ્મોના નામ અને ગીતોની વિગતવાંચજો.

૪ રેકોર્ડ્સ ની "રેવિશીયલ"

ફિલ્મ આલબમ

શી. રૂપ/-

પોસ્ટેજ ર/-

- YI. 1099 ૧ રેકોર્ડ: ફિલ્મ "શયનમ" તેરા મેરા ખાર ક્યા ખાર મે તુને યાકા સીખા
- YI. 1011 ૧ રેકોર્ડ: ફિલ્મ "બરસાત" છાડ ગયે બાલમ મુઝે ધીરોમે ખાર દો ગવા
- YI. 1104 ૧ રેકોર્ડ: ફિલ્મ "શાયર" વે દુનીયા દે દો બીજડે દુવે દીલ
- YI. 1046 ૧ રેકોર્ડ: ફિલ્મ "દેલતી" કીરો લીખાગી મેરી ખીયા સુના સુના બાગલ મે અ ગવા

અને આ નીચે જણાવેલી ફિલ્મોના સારામા સારા છુટા રેકોર્ડની વીગત પણ જરા ધીયાન આપી વાંચજો ફીમત ફક્ત શી. ૭/- પોસ્ટેજ વધુ

YI. 1094 ફિલ્મ "મિલા" ગાયેન ગીત મીલન કે મેરા દીલ તોહને વાલે	YI. 1097 ફિલ્મ "અ ઢાલ" હમ આન કહી દીલ ખો બેઠે ઝુમ ઝુમ કે નાયો	YI. 1103 ફિલ્મ "બરસાત" બીહરે દુવે પરદેશી પતલી કમર હે
YI. 1095 ફિલ્મ "દીલ લગી" તુ મેરા આંદ દુનીયા ક્યા બને	YI. 1098 ફિલ્મ "શયનમ" વે દુન્યા રૂપ કી મેર બાગ ૧ અને ૨	YI. 1105 ફિલ્મ "નઝરના" એક રાત મે પકડે ગયે બમવાન તેરે રાજ મે
YI. 1096 ફિલ્મ "અ ઢાલ" ડરના મોહબત કરવે દીલ ફરેના	YI. 1102 ફિલ્મ "બરસાત" છ્યા મે કરાર હે અખ મેરા ઠોન સહારા	YI. 1106 ફિલ્મ "નઝરના" ક્યા સોચ કે બનાઇ તુમને લાખાર હું અપેલા

માયા જેવી અને રામચંદ્ર

- H. 709 રંબે અક્ષમ ધસીકા નામ પ્રીત હેઇ રામચંદ્ર
- H. 710 મધદને મોહબત કહાસે લાવું

નવી ઉર્દુ કંવાલી રેકોર્ડ શી. ૭/- પોસ્ટેજ વધુ

- U. 905 ધનાયતુલ્લાહ કાલુ (કલકત્તા) રખલે ધલાહી લાજ શકલ દીખાદો ખંવાલ
- આ રેકોર્ડના વખાણ કરવા એટલે સોના પર ગીલીટ ચઢાવવા જેવું છે. શું હવે બરેલો આનાજ, મીસરાએ ની અદાબગી અને સાપીરની નવી નાત ખરેખર આ રેકોર્ડને એક વાદ્યાર બનાવી દીધે છે.

- U. 909 યુસુફ કંવાલ ખુદ પરશાન હે એ ખાદે સખા
- આ નવી ગઝલો "ધાકી" એ લખેલી છે મારા અલ્લાહ યુસુફનો આવાજ ખરેખર દર્દથી ભરેલો છે. તમને જરૂર આ રેકોર્ડ પસંદ પડશે.
- U. 908 ફિસ્હીક કંવાલ હમદો સના દરદો સલામ
- "ધાકી" ના ઉપલી નાત અને સલામ ડરખનાં રેડીયે સ્ટેશનેથી ઈસ્લાહ કંવાલે ગાવા પછી પબલીકની માંગને લઇ હમો આ રેકોર્ડ તૃપ્યાર કીધી છે. સારી સાબળવા લાયક રેકોર્ડ છે.

- H. 711 સુરીલા રાણી રહે પ્રીતમ — (આકીકનાર સ્ટાઇલ) શુલ જા — (ધુરાપીખન સ્ટાઇલ)
- H. 712 નીશાહ તુ મીલે અગર — (વેસ્ટન સ્ટાઇલ) હમ આન કીસીક — " "

ફિલ્મી દુન્યા હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

આ મહીનાની રેકોર્ડ્સ ખાસ નવી હબથી તૃપ્યાર કરી છે સાંભળવા ચુકરો નહી.

"Young India" Selected Hindustani film records.
 "Shalimar" Filmi Dunya Hindustani records.
 "The Mogul" Urdu Quawali records,
 Obtainable from all Indian record dealers through out South Africa.

પૂરી ગઝલો સાથે નહુ કેટલોગ તૃપ્યાર થઈ રહ્યું છે. તમારૂં નામ આજેજ નોંધાવી દો.

Shalimar Record
 Co. (Pty.) Ltd.,
 Phone 27202 & 22802
 Telegrams: "TANSEN"
 16 Saville St, DURBAN.

M. S. Nana.
 Telephone 35-1533
 28a Eleventh St,
 Vrededorp, Johannesburg.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
} Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

ચેનલર: મણીભાઈ ભાણુભાઈ કાઠીયારનાંબા.

ફરેકે ભતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ગોળા ગેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખણાવિહુ' સુરતી લુણુ ગેવા, મમરા, ગાંડીઆ, ભજાઆ,
પાતરા વિગેરે ફરેકેના તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્સી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કુંકે
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to com-
memorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for
Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak
Gobhale, Subash Bose and many others who have sacrificed
their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi,
Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived
to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian
National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street,

JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ

મોકસ ૪૮૮૯.
"આરવિન્ડ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪ પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

— ડોલરોલ વેપારી —

— જનરલ મરચન્ટ અને આસાલ કરનાર —

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street,

DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

પ્રોપર્ટી

જેહાનીસબર્ગ અથવા ટ્રાંસવાલના ના કેઇ પણ ભાગમાં
પ્રોપર્ટી વેચવી યા ખરીદવી હોય તો મળો:

કે. જી. તવારીયા,
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જેહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩૯૮૫૯ અને ૨૨૮૭૨૭.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

જાહંગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટ્-લાસ, વિગેરે
ના વીમા અંગે ઉત્તરણી આપીએ છીએ.

ઇન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, રેવ ટુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફિકેટ અને
ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતે િ અમારી સલાહ લો.

29e Commissariat Street,

JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Shri Aurobindo's Religious Books

HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	0
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

આજ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારાં આજકોને સુધર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીતોનો સેટ ક્રાયા સંગ્રહ ૨

આમાં પાંચ ઇતિહાસીક મહાન ૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો ખાતે
નરોના ચરીતો છે. ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કોમ્પ ૧૩/- કીમત પા. ૧-૦-૦

૧૬ આડીની સુદો ૨ ૧ ૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો ખાતે
૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

શશુક્રમવાલી કીમત પા. ૧-૫-૦

સેટ ૧૬૭માં ૧-પુસ્તકો ૧૨ ૧ ૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી ખાતે
સેટ બીભની ૧૫ ૦ આઠ સુધર પુસ્તકોનો સેટ

કોમ્પ ૧૪/-

કીશોર અથાવલી લાલી ૫ ૧

૭ પુસ્તકોનાં સુધર વાર્તાઓના વીઠ ૫ ૧

સેટની ૧૪ ૧ આયુ ૫ ૩

ઇસપના પાત્રો ગણેશ બાળકોને પાંચવા ૧ ૦

બાળકોને માટે રમુઠ પુસ્તક ઈન્દીરાને પત્રો (નિહર) ૪ ૦

કીમત ૨ ૦ બાળવાર્તાવળી ૩ ૦

યાંત પળોમાં ૨ ૬ અપદી કુળ ૨ ૦

સોહરેદીસની સુધર ૪ ૦ અલુરની વાર્તા ૩ ૦

કેટલાંક પક્ષિઓ ૧ ૬ સુખ ગોષ્ઠી ૩ ૦

ભાગવત કથાઓ ૩ ૬ કાલો ૫ ૧

અભનનાની શોધમાં ૪ ૦

ગરિત રતનોત્ર સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં
પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો
છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

Obtainable From:
"Indian Opinion"
P. Bag,
Phoenix, Natal.